

If undeliverable return to:
SOKOL AMERICKÝ, 2146-50 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.—Return Postage Guaranteed.

Published and distributed under permit No. 415
authorized by the act of October 6, 1917, on file
at the Post Office of Chicago, Ill.—By order of
the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

SOKOL AMERICKÝ.

VĚSTNÍK
SOKOLSKÉ OBCE
v AMERICĚ.

No. 8.

VOL. 42.

Office: 2146—2150 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

OBSAH:

Eliška Krásnohorská: Pozdrav Sokolstvu (báseň). — Ku práci. — J. E. S. Vojan: Po roce. — VII. slet všesokolský v Praze 1920. — Mobilizujte pomoc Červenému Kříži! — Zápisy a zprávy činovníků.

Entered as Second-Class Matter Jan. 14, 1904, at the Post
Office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March
3, 1879.

October, 1920.

Pro dobrou informaci

o poměrech v Čechách,
čtete časopisy z Čech.
Po 5c zašlem: Národní
Politiku, Národní Li-
sty, Kopřivy, Rašplí.
Po 10c Humoristické
Listy. Po 15c Smích
Republiky, Český Svět,
Světobzor, Obzor Náro-
dohospodářský.

10 různých čísel
Nár. Listů, 35c

5 sletových čísel Smí-
chu Republiky 70c,
vázané v album \$1.00.
20 za sebou jdoucích
čísel S. R. uzavíraje
sletová, \$2.75, vázané
v album \$3.75 vypla-
ceně. S. R. jest velice
**uměleckou památ-
kou neb darem.** Pro
všechny časopisy přijí-
máme též předplatné.
**Vážeme knihy vkus-
ně, pevně a levně,**
máte-li něco k vazbě,
dostaňte si ve vašem
zájmu naše ceny.

Máme úplný výběr
knih, časopisů, pohled-
nic, samoplnicích per,
atd. Navštivte náš ob-
chod neb si dopište o
seznam.

J. RŮŽE
347 E. 73rd St.
NEW YORK

Do staré vlasti zasiláme peníze

vždy za ten nejnižší kurs, což dosvědčí všichni,
kdož našim prostřednictvím zasilali tento rok.
My zasiláme zcela jiným způsobem nežli jiní.

DÁLE při našem způsobu pomáháme československé republice,
jelikož naše dollars obdrží československý obchod a průmysl. Nekupu-
jeme koruny od švýcarských a německých agentů — Chcete-li pomoci svým
přátelům a zároveň československé republice, pošlete prostřednictvím

LAWNDALE STATE BANK 3205-07 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Sokolovna New Yorského Sokola

420-422-424 východní 71. ulice

PRVNÍ TŘÍDY JÍDELNA

Telefon 2322 - 79th Street.

FR. BARTŮNEK, obchodvedoucí.

Tel. Lenox 6577

UPOZORNĚNÍ!

Bratřům Sokolům doporučuji svůj hojně zásobený
ZLATNICKÝ A KLENOTNICKÝ OBCHOD
1356 První Avenue mezi 72. a 73. ul. v New Yorku.

Mám na skladě velké množství hodinek, démantových, snubních,
pečetních prstenů, knoflíků, náramků, lovelierů a jehlic. Právě zlaté,
platynové a démantové náhrdelníky. Vzdor válce jest u mne ten nej-
větší výběr granátového zboží. Stříbrné zboží v nejnovějším slohu.
Watermanové Ideal péra od \$2.50 do \$15.00 na skladě. Správky rychle
a levně vyřizují.

Za hodnotu písemně ručí

Fred'k Pavlíček.

KÁVA - ČAJ

Dámy, které vzpomínáte na kávu Mocha, Java a Ceylon, zkuste
naši jakost za 45c lb. Káva tato jest chloubou plantáe, lahodnější
kávy vůbec není.

Naše káva "SLOVANKA" za 40c lb. uspokojí každého milovníka
dobré kávy.

Za 35c lb. nabízíme velmi dobrou kávu DA CAPO blend.

Objednejte si malou zásilku na zkoušku aneb si píte o vzorky
a přesvědčte se, mnoho-li můžete ušetřit.

BENEŠ—Inc., 397 Grand Avenue, Astoria, L. I., New York.

Importerský obchod kávou a čajem.

Victor, Columbia a Brunswick mluvící stroje

přinesou do vašeho domu světovou, nej-
lepší hudbu. Ceny mírné.

Rekordy ve všech řečích—každý měsíc
nové.

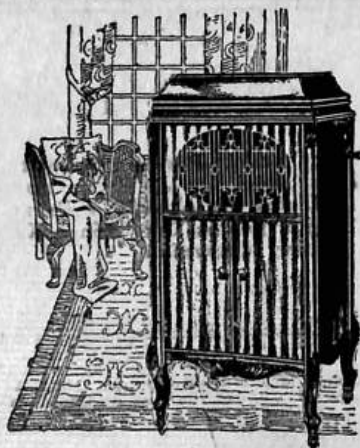
100% spokojenost zaručují na mých
pianech a samohracích pianech za ceny
překvapující.

Nové české válečky se slovy i beze slov.
Seznamy a cenníky zašlu na požádání
zdarma.

Importované hudebniny. Všechny hu-
dební potřeby.

JOSEPH JIRAN

1333 W. 18th St. Chicago, Ill.

Velký výběr koncertin, harmonik, houslí a jiných nástrojů přímo z Českoslovakie

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK SOKOLSKÉ

OBCE v AMERICĚ.

ROČNÍK XXXXII.

CHICAGO, ILL., 15. ŘÍJNA 1920.

ČÍSLO 8.

Eliška Krásnohorská:

POZDRAV SOKOLSTVU.

BURNÝ "Zikmund" na hradčanské věži,
zvonů lev, by zařvat měl svou spěží,
dunivými rázy hlásat světu
slovo pravé o Sokolstva sletu.

Jak by hlas můj chabý, sotva slyšný
směl se vzepnout na úkol tak pyšný?
Slyš, hlas jiný zvučí, — slouchám němě, —
z hloubky bije srdce rodné země.

Mluví. Každý úder jeho hlásá,
co nás bolí, co nás rve i drásá,
krev nám pije z rány otevřené,
krev nám ve tvář studem žhavou žene.

Všecky křivdy, jež jsme trpně snesli,
všecky hříchy, v něž jsme hravě klesli,
všecka lehkověrná čáka planá,
všecka naše víra oklamaná —

i ta víra v sebe, v bratry víra,
všecko, co nám nejdražšího zmirá:
vše teď s novou nadějí se mísí,
v myšlenku a v život se to křísí;

z půdy naší kovově to zvoní
pod Sokolů kroky jdoucích po ní;
vše to v nádherný jich pochod zvučí
mocněji, než burný "Zikmund" hučí!

Pod Sokolstva kročeji se třese
země cítíc, že svou slávu nese,
budoucnost svou, spásy naší jistou,
neb ten pochod kráčí za očistou!

Za očistou svatou, spravedlivou,
za svou boží pravdou věčně živou,
s kalichem a s husitskými vozy,
pohroma když vlasti naší hrozí.

S ženami a s dětmi, s děvicemi
muži, junáci jdou chránit zemi
statečností svornou, vůlí spólnou,
silnou, vítěznou a neodolnou.

Láska k vlasti zmocníž jejich zbraně!
Vlast je dosud v dosah lité saně,
druhdy dvouhlavé, však zlé a dravé,
dodnes ale stotisícíhlavé.

Sotva setneš dračí hlavu klatou,
dvě se vypnou za tu jednu s'atou;
zubý vyraz jim — kam zubý dračí
padnou, tam z nich rostou draci mladší.

V doupěti svém na pokladech zlatých
lhá saň a z tlam svých jedovatých
oheň jazyků v to zlato plije,
zlato plyne, saň se zlatem zpije.

Babičky co takto vypravují,
není bájená to namátka!
V národech to věky opakují, —
dějiny jsou děsná pohádka . . .

Hle, tu výjev pohádkové krásy
pravdou živou dějinám se hlásí
k zápolení, z lásky k svému rodu,
za čest, za bratrství, za svobodu.

Jak by přes trosek a rmutu haldy
s červení svých vojsk šel Garibaldi
vysvobodit vlast svou z pout a pastí,
Sokolstvo jde, červánek své vlasti!

Červeň jeho, krvi pokropená,
kdo jsou naši, ať je poznamená,
zhřeje srdce v nich a v duších zimu,
spojí ruce všech jak pobratimů.

Pak, až odpůrci si řeknou: "Bratří!"
v jednotě svou velikost národ spatří,
pak i sani srazí všecky hlavy.

Zdar buď tobě sokolská ty sílo,
mužnosti, jež zmužníš naše dílo,
nadšení, jež nadchneš vůle všecky:
žítí po sokolsku, vlastenecky!

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICĚ.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V CHICAGU, ILL.

Pořadatel: **JARKA KOŠAŘ**, 1928 S. 63rd Court, Berwyn, Ill.
 Editor:
 Tiskový výbor: Dr. K. Neuman, Aug. Raisler, M. Brichta, 2551 So Turner Ave., Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION - - - - - \$1.00 per year
 Předplatné \$1.00 ročně - - - - - Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, zdej tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

T. VONÁŠEK, 2345 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce plněji a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlovící se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotnutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 2146 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

KU PRÁCI!

Bratři a sestry!

Nezapomenutelné památné dny VII. sletu všesokolského v Praze jako světlá vidina kouzlí před zraky našimi nádherný obraz té úsilovné a vespolečné práce sokolské na poli výchovy tělesné, mravní a ryze národní, odhaluje nám tu drobnou práci tělocvičnou každodenní, jak s láskou, nadšením a uvědomělou kázní byla konána, aby na konec rozhořela se v nádherný květ na pláni letenské, nad níž s podivením a úctou se sklonil nejen lid náš československý, ale i sama cizina vzdala mu hold zasloužený.

I naše Obec byla tam v matičce Praze při hodu i při práci zastoupena a účastníci, dnes se k nám vrátivší, oplývají chválou a nadšením nad ohromným divadlem práce sokolské, pohyblivé obrázky ze sletu přivezené předvádějí před zraky naše všechny ty význačné dojmy a úchvatné pohledy, jež nemohou přec zůstat bez ozvěny na naše sokolské svědomí, na naše česká srdce v této naší nové vlasti.

Výsledky velikých ideí Tyršových nesou zdárné ovoce pro budoucnost celého národa československého a jest i na nás, jako na zámořské větvi tohoto mohutného kmene československého, abychom po příkladu bratří a sester ve staré vlasti chopili se vroucně, s nadšením a opravdovou chutí svěřeného nám díla ve výchově tělesné a mravní našeho lidu zde v Americe.

Sokolstvo americké v době českého odboje plnilo své poslání pomocně všude, kde kázala toho potřeba, bylo vždy prvním na neohroženějším místě, kde jednalo se o záchranu české věci, ať hmotně neb i krví a proto dnes, kdy veliký a svatý účel byl dosažen, a národ náš jako svobodný opět zaujal místo v řadách ostatních volných národů, musí se Sokolstvo americké vrátit opět k té drobné práci usilovné a každodenní, aby odchovávalo další pokolení schopné si svobodu uchovati, pokolení zdravé, silné a uvědomělé, jež by jako vzorní občané američtí sloužilo též ku cti našeho národa, bylo jemu oporou a záštitou.

Ze všech stran dnes dochází nás povážlivé stesky na ochabování práce tělocvičné, na hroziící úpadek naší činnosti výchovné v obojí směru, totiž tělesné i mravní, a všude svalována jen a jen vina na dobu poválečnou, kdy všechno naše snažení a úsilí šlo jen za jediným cílem — za svobodou a samostatností národa českého — a na ostatní úkoly bylo zapomináno. Uvědomělé jádro členstva činného šlo za svatou povinností do zbraně a tím ocitly se rušné kdysi tělocvičny téměř opuštěnými.

Při stále citelném nedostatku odborných vedoucích sil, odchodem těch několika málo utrpěly jednoty naše ztráty nenahraditelné. To uznáváme! Ale dnes, kdy po většině pracovníci se opět vrátili, kdy vše přichází do bývalých kolejí, nemůžeme nijak pochopiti, proč i nadále trvá tento stav ztrnulý, tato až přímo hříšná lhostejnost mnohých činitelů vůči nejvyšší důležité pro nás práci výchovné, a proč veškerou svoji energii a lásku neobráťí a nepřenesou na tuto, tak jak ji byli pro naši akci osvobodovací projevíli.

O vysílení a vyčerpání nelze mluvit, neb tyto vlastnosti musí býti pravému Sokolu neznámými, je-li nadšení a láska na pravém místě, a chceme-li skutečně Sokoly sloužit — jest to jen hříšná lhostejnost, netečnost a zkornatění, z něhož třeba se mocným úderem do svědomí probuditi.

Výkonný Výbor vzhledem k těmto neutěšeným zjevům po zralé úvaze odhodlal se k mocnému probuzení ze ztrnulosti, ku zvýšení bývalé činnosti vnitřní a tak i na záchranu budoucího trvání pořádati *příštím rokem všesokolský slet a závody Sokolské Obce v Americe v měsíci srpnu v Chicagu.*

Ústřední Technický Odbor, jemuž přináleží provedení tohoto podniku, jest si plně vědom všech obtíží, s nimiž mu bude zápasiti, a pevně věří, že všechny župní technické odbory jakož i cvičitelské sbory jednot půjdou mu ochotně a bratrsky vstříc, aby první vystoupení Sokolské Obce v Americe bylo důstojno našeho celku a zjednálo nejen Sokolstvu americkému, ale i celé naší větvi československé zde patričnou úctu a uznání na poli tělesné výchovy.

Nedostatku odborných sil učitelských hodlá Ú. T. O. odpomoci tím, že povolal by schopné cvičitele z Čech, již dle výslovného vyjádření starosty našeho Výkon. Výboru byli by ochotni podobný úkol na se převzít. Ovšem, že záleželo by to na župách, aneb po případě i na jednotách, které by si přály cvičitele odborného vydržovati ve svém vlastním zájmu. Přihlášky v tomto směru necht' dějí se na jednatele Výk. Výb. a Ústř. Tech. Odb., br. T. Vonáška a to v době co nejdříve, aby dle nich mohlo býti definitivně vyjednááno přímo s Česko-Slov. Obcí Sokolskou v Praze. Výkonný Výbor v poslední své schůzi jednal o otázce společného cvičitele a po zralé úvaze přišel k tomu náhledu, že daleko více by prospělo naší věci, kdyby každá Župa mohla vydržovati si odborného cvičitele a posílati jej tam, kde toho nalehavá potřeba nejvíce káže, nežli by mohl vykonati jeden společný cvičitel pro všechny naše Župy. Je třeba, aby o tomto důležitém kroku uvažovalo se ve všech Župách a své rozhodnutí oznámily do příští schůze Ústřed. Techn. Odboru. Celá záležitost nestrpí dlouhého odkladu, má-li se s důkladnou přípravou a agitací pro náš slet započítati a uvážíme-li, že vyjednávání bude vyžadovati několik měsíců. Proto jedneje rozvázně a bez odkladů.

Ústřední Technický Odbor projednáváje pořad příštího našeho sletu, usnesl nevypisovati soutěž na společná cvičení, nýbrž žádá bratrsky všechny naše odborné síly, aby mu přispěli svými vhodnými návrhy na zpracování látky cvičební, která by jasně dokumentovala před americkou veřejností všechny přednosti naší české soustavy — soustavy Tyršovy. Všechny návrhy musí býti podány nejdéle do 15. listopadu k rukou Ústř. Tech. Odboru a sice pro společná cvičení větších žáků a žákyň bez ohledu na odvětví, avšak stejnodobá, aby mohla se prováděti

současně při jedné hudbě, rovněž tak společná cvičení dorostu mužského i ženského, dále společná cvičení Sokolic a prostná Sokolů.

Vedle toho zařaděno bude společně vystoupení Žup ukázkovými cvičeními též stejnodobými při společné hudbě, o čemž pokyny budou vydány během příštího měsíce.

Jest nyní na všech zodpovědných činitelích, aby vzbudili opravdový zájem, chuť a lásku všeho členstva, aby podjali se svědomité průpravy pro všeobecné závody, zkrátka aby dnes již zkyprili půdu úrodnou nežli Ústř. Tech. Odbor předstoupí před župy a jednoty s hotovým závody a sletovými cviky. Pro obeznámení odborných kruhů amerických s Tyršovou soustavou vydal Výkonný Výbor v anglickém jazyku zdařilý a výstižný spis, jež bratr Jos. Čermák se vzácnou ochotou byl zpracoval. Knižka tato zaslána bude všem amer. universitám, výchovným ústavům, odborníkům a odbor. časopisům, tak aby pronikla na nejvlivnějších místech a učinila jasnou představu o tom, so Sokolstvo dosud vykonalo a koná na poli výchovy tělesné a mravní ku prospěchu svého národa.

Stojíme před velikým a obsáhlým úkolem, jehož provedení závisí nejen na zodpovědných vedoucích činitelích, ale, a to hlavně, na pravém pochopení, uvědomění, lásce a oddanosti k věci sokolské veškerého našeho členstva. Příští slet a závody mají dokázati celé veřejnosti v Americe, že Sokolstvo zdejší jest si plně vědomo velikých ideí Fuegnera a Tyrše, svého svatého poslání v národě a že dovede zpečetiti svoje krásná hesla též mužným a Sokolstva amerického důstojným činem!

Nuž, tedy bratři a sestry, svorně všichni s láskou, nadšením a kázní ku vážné přípravě pro naši Olympiádu, jež má býti věrným obrazem naší schopnosti a síly před tváří celé Ameriky! Na zdar!

PO ROCE.

Píše br. Vojan.

Když jsem před rokem o výročí Českoslov. republiky u pomníku Havlíčkova nabádal k přímočárné, nekompromisní svobodomyšlnosti a poukázal na nebezpečí, jež hrozí z akce Y. M. C. A. ve staré vlasti naší, narazil jsem u jistého počtu bratřů sokolů na odpor. Ve shodě se stanoviskem, jež vysloveno bylo 15. dubna 1919 v "Sokole Americkém" v úvaze br. V. Sedláka, v různých rozhovorech slyšel jsem, že prý jednak máme si bráti za příklad Sokolstvo v Čechách, které vždy drželo se jen programu všonárodního, beze stranění určitému světovému názoru, jednak nemáme prý odmítati pomoc, kterou Y. M. C. A. dobrosrdečně do Čech přináší a které je tam tolik potřebí.

Staré české přísloví "Dočkej času, jako husa klasu" se mně v české Americe již tolikrát osvědčilo tuze dobře. Přechal jsem již hodně výtek a dočkal jsem se posléze zadostučinění. Také tentokrát to stejně dopadlo.

Dne 28. září na manifestační schůzi českých katolíků v Chicagu pater Prokop Neužil z řádu benediktinů, vůdce druhé českoamerické katolické misse, prohlásil dle referátu v "Národu" doslovně: "Vedle škol odchovalo v duchu nenávisi proti víře nynější generaci i Sokolstvo ve svých sborech. Toto Sokolstvo, které vykonalo mnoho dobra a bylo vlastenecké, bylo žel Bohu též ve svém jádru apoštolátem nevěry. Při takové výchově dorostu nemůže dnes

býti jinak. Přes to ale udržela se v lidu upřímná vira, která má však nyní býti doražena. O to zasazují se přítomně také Y. M. C. A. a Armáda Spásy a to pomocí svých milionů z Ameriky. A právě řádění těchto lidí dlužno čelit, protože oni snaží se těžit z nynější poválečné mravní i hmotné bídě lidu československého." Co vyplývá z tohoto prohlášení? (Beru úmyslně prohlášení z protivného tábora, nikoli nějaký výrok svobodomyšlného pracovníka ze staré vlasti).

Předně vidíme, že mnozí naši bratři v české Americe snad ani netušili, co se děje v lůně sokolských jednot ve staré vlasti. Sokolstvo bylo daleko pokrokovější, než se zdálo na venek čestbou úředních orgánů. "Bylo ve svém jádru apoštolátem nevěry," praví katolický vůdce, jenž ztrávil právě v Čechách devět měsíců a měl dosti času studovati tamní poměry. S radostí čteme tato slova. Jádro sokolstva bylo tedy zdravé. Pracovalo v pravém duchu Tyršově, jenž předepsal Sokolstvu věčný ruch myšlenkový. Sokolstvo nesmí býti čilé jen na poli tělocvičném, musí býti stejně čilé i na poli národním a kulturním. Ve staré vlasti, jak se nyní dokazuje, Sokolstvo svému úkolu vyhovělo. Jaký závěr z toho plyne *Sokolstvo v české Americe, přijavši svobodomyšlnost do svých stanov, neprovinilo se proti duchu idey sokolské, neoctlo se v rozporu se Sokolstvem staré vlasti, nýbrž jednalo stejně, jako činili naši bratři v Čechách v lůně sokolských jednot.*

V tehdejších článku br. Sedláka vysloven náhled, že idea sokolská je určena k tomu, aby povznesena byla nade vše stranicství, a Sokolstvo by nemělo prý působiti k tomu, aby se opět tvořila mezi českoamerickou větví propast, která se zdála mizeti zásluhou osvobozovací akce. Omyl tohoto názoru spočívá v tom, že jednak ideu sokolskou nelze odloučiti od pokroku a osvěty, čímž již ideově ocitáme se v rozporu s veškerým klerikalismem, jednak že idylla osvobozenské akce byla nyní nadobro zničena katolíky samými.

Po stránce prvé nestranná idea sokolská znamenala by pouhé obmezení se na výcvik těla, protože jinak, jakmile se zabočí na pole duševní, vzniká nezbytně rozpor s církvemi. Žádná církev dnes není totožná s pojmem náboženství. Jak řekl Masaryk, reforma náboženství znamená odcírkevnění náboženství, protože každá církev zneužívá dnes náboženství k účelům politickým, ke své moci. Katolictví dospělo v té příčině na vrchol dokonalosti, protože počalo nejdříve vyvíjeti se v tomto směru a mělo nejpriznivější podmínky. Na světovém kongresu Volné Myšlenky univ. prof. Dr. Hobza, sekční přednosta ministerstva zahraničních věcí, mluvě o tom, jak se církev katolická zmocnila nadvlády nad státy, pravil: "Církev katolická byla kdysi organizací náboženskou, ale již od polovice středověku jest v první řadě

organizací politickou, a s hlediska organizační techniky musíme doznati, že jest to největší a nejdokonalejší organizace na světě. Dnes je to světová absolutní monarchie, — přímo typ absolutistického režimu. Internacionální politické zásady katolické církve, jim děkuje za své úspěchy a od nich dobrovolně zajisté neupustí. Kdo ví, do tyto zásady pro církev katolickou znamenají, pochopí marnost všech snah, jež směřují k získání ústupků od papeže ve prospěch samosprávy jednotlivých národů. Národní duch autonomie, vláda lidu jsou od staletí církvi katolické nebezpečnými a zavržení hodnými pojmy. Deputace reformního československého kněžstva, loni poslaná do Říma, musila se vrátiti s nepořízenou. Centralismus a internacionální církev katolické stejně jako papežský absolutismus je naprosto neslučitelným s ideou demokracie. Jsou to zcela protichůdné principy politické, kterých nelze současně hájiti a kterých nelze smířiti." Proto: kdo je upřímným demokratem, musí potírati tento absolutismus, a idea sokolská je přece pravzorem demokratismu. Jak by se tedy nestřetla s takovým zpátečnictvím? A ostatní církve nejsou o nic lepší.

Po stránce druhé idylla svorného postupu byla za akce osvobozenské jen nutností přivozena. Svobodomyšlní, kteří akci zahájili, přijali katolíky proto, že šlo o dojem na americkou veřejnost. Katolíkům ve hnutí bylo potřebí, aby se nemohlo poukazovati, že část amerických Čechů je proti samostatnosti českého národa, aby toho nemohli využítovati ti američtí politikáři, kteří byli pro zachránění Rakouska. A katolíci zase šli do hnutí jen proto, že dolní vrstvy, široké lidové masy katolické, své vůdce k tomu nutili. Vůdce až na málo výjimek šli do akce neradí, ale musili. Ale dnes vše minulo. Stará vlast je republikou, která chce rozlučku církve od státu, a proto je zle. Katolické časopisy v celé české Americe soptí dnes hněvem proti republice, Masaryka líčí jako muže ve vleku židů, pokrokové vrstvy nazývají "židovsko-zednářskými", a týž clevelandský farář Zlámal, který stál v čele malé hrstky vůdců, naticích ostatní k samostatnosti, dnes ve svém listě prohlašuje doslovně: "Jako jsem byl první, jenž v řadách katolických Čechů hlásal revoluci proti Habsburkům, tak abych opět byl první, jenž by hlásal revoluci proti státu, ovládanému Bartošky. "To jest proti státu s převahou pokrokovou, svobodomyšlnou. A tak je po idylle.

Pokud jde o Y. M. C. A., dává dnes páter Nežil tělesu tomu vysvědčení, že pod rouškou dobročinnosti chce lovití duše pro protestantismus. O tom jsme byli přesvědčeni my svobodomyšlní již před rokem, a proto jsem na neblahý ten zjev poukázal. A vedle toho jest i jiný moment. President Masaryk ve svém prvním poselstvím k parlamentu s hrdostí opakoval, co řekl již zde v Chicagu v auditoriu vyšší

školy Harrisonovy, totiž: že jsme na svou revoluci nepřijali ani centu od spojenců. Není stejně správné státi dnes na tom, že dovedeme se i o svou chudinu postarati bez spojenecké veřejnosti? Nač máme státi o almužnu? Proč nepostarati se o chudinu rozprodejem císařských a šlechtických panství, uchvácených po bitvě bělohorské bez poctivého právního titulu? A jiné prostředky jsou ještě, i kdyby naši ket'asové ve staré vlasti odepřeli svou součinnost.

Sokolstvo v české vlasti, jak dnes máme tedy o tom vysvědčení i od katolického předáka, bylo, upřímným šířitelem Volné Myšlenky v sokolských jednotách. Českoamerické sokolstvo jistě nedá se zahanbiti, bude lnouti tím upřímněji ke své staré českoamerické svobodomyslnosti a dá tomu obětovný výraz při první Národní dani svobodomyslných, s jejímž vybíráním se počne 28. října, ve druhé výročí republiky.

VII. SLET VŠESOKOLSKÝ V PRAZE 1920.

(Zprávy z denních Pražských Novin.)

Hold Sokolstva slovanské Praze.

Nádherné svátky Sokolstva a s ním je slavicích milionů duší dohoří v červánkách dnešního dne. Rozjedou se opět tisícové drahých těch sester a bratří do svých domovů, k svým rodinám, k své práci, odjedou vzácní a milí hosté a po vzruchu, jim takřka na týden ožila Praha, vsune se život našeho města do tišších kolejí. Nepravíme, že do starých! Lvi stopa, kterou šlo Sokolstvo v těchto dnech, je příliš znatelná, očistné a povznášející dojmy příliš silné, než aby bez úrody zapadly. Cítíme předobře, že sletem Sokolstva vneseno bylo k nám světlo, po jakém duše toužily, a po němž praly; cítíme předobře, že ukázán nám vzor, který jsme hledali, zjevna láska i síla, jaké národu našemu třeba. Za vše to vděčíme drahému Sokolstvu, stejně mužům jako ženám, nemáme ani slov, jimž bychom jim s dostatek poděkovali za obět' daleké cesty, za nepohodlí, za ohromnou námahu tělesnou při zkouškách i na sletišti, již doceniti ani nemůžeme, úhrnem, za vše to ethicky i fysicky krásné a veliké, co nám sletem svým podali. Historie mladé Republiky došla v těchto dnech od 28. října 1918 poprvé opět k jasným, slavným kapitolám, napsaným pevnou rukou a poctivým písmem sokolským. Věříme, že jiskry národního nadšení, vykřesané v Praze, rozlétnou se široko daleko, až na Slovensko i na sesmutnělé Těšínsko, a věříme, že vznítí tam svatý, věčný oheň staré lásky k vlasti!

Včerejškem události sletové vyvrcholily v sokolském holdu slovanské Praze a v průvodu Sokolstva jejími třídami. Projevem tímto vzdávalo Sokolstvo poctu hlavnímu městu Republiky zůstávajíc mu vděčně věrno, že v dřívějších dobách, kdy ještě nemohla býti o zástitu požádána československá vláda, bylo protektorem sletů dřívějších. Ještě více však znamenal hold včerejší a starosta Č. O. S. dr. Scheiner v úchvatné řeči své skvěle vystihl, co cítilo Sokolstvo, shromážděné na Staroměstském náměstí před osmi léty, co cítí dnes a komu že

plati první vroucná vzpomínka tohoto sokolského tábora na svobodné půdě: Těm, kdož nedožili, kdož z řad sokolských položili mladý, nadějný život svůj na oltář lepší budoucnosti vlasti. A slavně projevil na věkopamátném náměstí poslání Sokolstva slovy: "*Chceme dále provázeti lid svůj ve stopách prvých tvůrců . . . slibující národu svému a sami sobě, že půjdeme dále po boku ostatního Sokolstva slovanského neodvratně a s pevným odhodláním, za jasným cílem svým . . .*" Slib starostův zpečetěn byl bouří sokolského souhlasu . . . Mohlo býti krásnějšího holdu Praze?

A mohlo srdce její, rozjásané před tím na výsost velkolepými obrazy z pláně letenské, vzrušeno býti ještě více, než slavným pochodem síly, jaký se zračil v dvouhodinném průvodu Prahou? Mohlo býti srozumitelněji promluveno jinak, než tímto průvodem, že tuto kráčí výkvět národa, mužů i žen, jichž smýšlení vysloveno trojlistem slovanské lipy? A mohl v jasu barev vyjádřen býti tklivější náš bol nad osudem Těšínska než smutečnými stuhami standart župy Moravsko-slezské, ale i odhodláním bránit tento kraj naší Republiky i moci, jak zosobněno v průvodu stráží?

Posléz třetí a významná událost vyzlatila předvečer závěru sletového. Vzácný host náš britský, lordmayor londýnský odevzdáváje večera náčelníku Č. O. S. Vaníčkovi vavřínový věnec na znamení úcty za životní jeho dílo, podivuhodně a bystře vystihl, co vše v organizaci sokolské je utajeno. Pravil, že duch její manifestuje se silou, krásou, vlastenectvím, kázní, a sebevědomím. Tato vystižná slova z úst britského hosta, jistě střízlivě usuzujícího vše, co kolem se děje, jsou svrchovaně poučná nám všem. Vyřkl jimi pravdu, která mnohým stává se pravdou teprve, když nevyřkneme ji sami. Kéž vnikne hluboko do celého národa, do srdcí všech, zastřených skepsí nebo bloudících, kéž rozžehne všeobecnou lásku k Sokolstvu, k této nejbezpečnější stráží našeho národa.

Slavný pochod Prahou.

Za nejkrásnějšího počasí zahájen nástup na seřadiště a nejpříjemnější pohodou provázen byl průvod po celou dobu dvouhodinného trvání. Obyvatelstvo v ohromném dosud nikdy nebývalém množství způsobem nejnadšenejším vzdávalo poctu všem oddílům Sokolstva. Zvláště mohutným dojmem působilo, když dorazily oddíly ze severní Moravy a ze Slezska. Měly standarty a štítky zahaleny smuteční rouškou na znamení hlubokého zármutku, panujícího v oblasti Těšínské. Obecenstvo pochopilo tento projev smutku a provázelo čtyry nadšenými projevy

“Vytrvejte!”

Československá jednota projevila rovněž smuteční rouškou na standartě svoji účast nad žalostnou železniční katastrofou v tamním nádraží. Nebudu se pouštět do podrobností a popisování hlediště, obou ohromných spalírů obecenstva po celé, tři kilometry dlouhé cestě Vinohrady a Prahou, obmezím se na popsání průvodu, který svým imponentním počtem předstihl veškeré očekávání.

35,000 členů

Jednot Sokolských mělo účast na průvodu. Padesát trubačských sborů a dvacet hudebních kapel doprovázelo průvod.

Seřadiště bylo v ulicích na rozhraní hor. Nového města pražského a Vinohradů. Zde od 8. hod. ranní, na kterouž dobu byl ustanoven nástup, panoval nejčilejší ruch a šum a v 9 hod. výstřelem dán pokyn k pochodu. Zvuky rázného pochodu Sokolského zahlaholily a zároveň rozvířily první vlny jásavého nadšení, ve které propuklo obecenstvo, shromážděné v hustých spalírech v ulici Sokolské a Žitné.

Průvod vyšel od tělocvičny pražského Sokola, kolébky sokolské. V popředí oddíl sokolské jízdy, aby připravoval a rozšiřoval cestu, za ním Slováci ve svých krojích s hudbou. V čele měli standartu s nápisem “Necht’ žije jednota a bratrství československého národa!” Byli velmi sympaticky obecenstvem pozdravováni. Za hudbou Sokola Domažlického následovali hosté a sice v seřadění dle vzdálenosti svých domovin. Prvními bylo 13 členů Tělocvičné slovenské jednoty Sokol v Americe, dále 5 členů Sokola F. S. (příslušníci Příkarpatské Rusi, v Americe žijících) a Sokolská obec Americká (150 členů).

Následovali Belgové (8), Francouzi (20), mohutné řady Sokolského Savezu SHS. (185 členů), mezi nimiž zástupcové z Terstu a Gorice, Švédové (40), Ukrajinci (9), členové Sokola v Paříži (18), v Berlíně (25), v Drážďanech (24), v Lipsku a v Mnichově (19).

Za trubačským sborem pražské jednoty ubíral se náčelník ČOS., všim Sokolstvem zbožňovaný a nejroucněji milovaný br. dr. Jindřich Vaniček, jemuž obecenstvo uspořádalo po celou

cestu velkolepého průvodu nejnadšenejší ovace a zahrnovalo jej neskonale přízní.

Za starostou Č. O. S., provázenou šavlaři, vybranými z legionářů-Sokolů, nesen prapor Č. O. S., a za ní ubíral se starosta Č. O. S., vedle a spolu s br. Jindrou Vaničkem nejpoblábnější představitel ideje sokolské — br. dr. Josef Scheiner, ozdobený bíločervenou šerpou. Jemu po boku místopředseda br. dr. Jarosl. Urban a br. Fr. Mašek, hlavní jednatel br. Karel Heller, náčelnice sestra Malá.

Následovali členové slavnostního výboru VII. sletu všesokolského: Ambrož Ludvík, Beránek František, Bílek Rudolf, Čížek Ludvík, Dr. Černý Josef, Dryák Alois, Dvořák Karel, Dr. Fleischmann Vladimír, Fučíková Olga, Fencel Ferdinand, Dr. Fisher L., Getting Milán, Habr František, Havránek Josef, Havel Bohumil, Heller Agathon, Hiller Jan, Hodek František, Dr. Hodač František, Hlava Karel, Choděra Václav, Chroust Antonín, Jelínek Emanuel, Jirsák Miroslav, Kolátor Václav, Kavan Jan, Kotrouš Ferdinand, Krouský Jan, Liška František, Dr. Masák Jan, Dr. Maličský Josef, Máchal J., Macenauer Rudolf, Miškovský Josef, Dr. Mudrych Václav, Novák Rudolf, Dr. Němeček Ada, Očenášek Augustin, Pechlátová T., Pechlát Augustin, Plevač Jenko, Prokop Jar., Pancner Karel, Pelikán Jan, Roudná Eliška, Rozmara B., Sýkora Oldřich, Štěpánek Vincenc, Šourková Barbora, Švejda František, Tábořský Eduard, Tábořská Oldra, Dr. Tlamka Mirko, Tůma Emil, Tůma Josef, Dr. Vaniček Jindřich, Vaniček Karel, Vorel Václav, Wachtlová Markéta, Vejvara Josef, Zedník František, Zika František.

Vplněm počtu zúčastnil se průvodu v následujících řadách členové výboru České obce sokolské (60 členů). Pak šli

starešínové sokolští,

nejstarší členové jednot sokolských. Bohatí většinou, ale bujaří duchem. Prohlásili, že nechtějí jeti v automobilu a křepce kráčeli s průvodem. Byli to:

Šantora Ferd. z Bubenče (členem Sokola od r. 1866),

Černohorský Ant. ze Mšena (1862),

Herold Prokop z Příbrami (1867),

Štoviček Frant., z Nov. Bydžova (1863),

Vilímek Václav ze Sobotky (1869),

Rychmann Jan ze Bzence (1862),

Jarkovský Václav z Třebechovic (1868),

Pekelský Fr. ze Sobotky (1869).

Za standartou (Paříž 1889)

ubírali se závodníci a účastníci památného a nezapomenutelného zájezdu do Paříže a Nancy, který přinesl Čechům do dnes vzpomínané slávy.

Za vedení br. A. V. Prágra zbyli z účastníků tehdejší výpravy francouzské:

Dr. K. Pippich z Chrudimi,

Dr. H. Lang z Tábora,

Tachecí Josef z Karlína,
 Klicpera Fr. ze Sadské,
 Zápotocký Josef ze Smíchova,
 Vlačiha Karel z Tábora,
 Till Karel z Poličky,
 Lukeš Frant. z Kolína,
 Holovský Jan z Chrudimi,
 Potůček Boh. z Prahy,
 Kovanda Boh. z Prahy,
 Mendík Jan z Jičína,
 Horáček Robert ze Žleb,
 Ziegler Václav z Vršovic.

Toto oddělení bylo obecenstvem nadšeně pozdravováno.

Následovala čestná četa cvičenců (176), a ženy v kroji slavnostním (300).

V průvodu ubíralo se pak 13.000 žen v kroji cvičebním v řadách desítistupových. Především členky sokolských jednot ze zahraničí, pak členky sokolských jednot žup slovenských: Východoslovenské, Bratislavské, Masarykovy, Podtatranské, Povážské, Nitranské.

Po člencích sokolských župy Dolnorakouské, šly župy Moravsko-Slezské, Těšínské, Palackého, Komenského, Hanácké, Středomoravské, Severomoravské, Prostějovské, Chelčického, Brněnské, krále Jiřího, Pernštýnské, Rastislavovy Západomoravské.

Pak župy z Čech, které měly zastoupení žen: Východočeská (Chrudim) 500 členek, Orlická 390, Podkrkonošská 560, Krkonošská 440, Ještědská 330, Krušnohorská 230, Plzeňská 440, Šumavská 180, Jeronýmova 300, Husova 260, Žižkova 320, Havlíčkova 220, Tyršova 640, Čížkova 230, Fügnerova 560, Podřipská 380, Sladkovského 300, Budečská 520, Rokycanova 260, Blanická 180, Středočeská 770, Baráková 700, Podbělohorská 630, Jungmannova 600, Pražská 860.

Za vedení br. Bílka kráčely oddily Sokolů. V čele každé župy nesena standarta se jménem župy, zdobená lipovým květem, následovali bratři praporečníci s prapory. Po stranách nesený tabulky se jmény sídel jednot.

Župa Východoslovenská z Košic a Užhorodu byla zastoupena 240 členy. Župa Podtatranská 120, Povážská Štefanikova 120, Nitranská 80, Masarykova 170, Dolnorakouská 130.

Standarta Moravsko-slezské župy opatřena nápisem

"Silesia orientalis"

a doprovázeli ji dva legionáři s puškami a nasazenými bodáky na znamení ochrany a obrany.

Standarty byly obestřeny smuteční rouškou. Jednotlivé župy měly v průvodu následující zastoupení: Hanácká 460, Palackého 430, Prostějovská 320, Komenského 440, Středomoravská 950, Pernštýnská 250, Petra Chelčického 420, Brněnská 780, krále Jiřího 420, Rastislavova 620, Západomoravská 650 (v čele ubíral se v kroji ministr Staněk).

Následovaly župy české: Východočeská 1260, Orlická 760, Krušnohorská 360, Podkrkonošská 780, Krkonošská 1200, Ještědská 640, Plzeňská 1100, Šumavská 260, Jeronýmova 540, Husova 480, Žižkova 540, Havlíčkova 660, Tyršova 1280, Čížkova 440, Fügnerova 760, Podřipská 580, Sladkovského 590, Budečská 980, Budečská 880, Rokycanova 440, Blanická 180, Středočeská 980, Baráková 1200, Podbělohorská 860, Jungmannova 580, Pražská 1440.

Ke konci průvodu jela Sokolská jízda za velení br. Tille. V čele 8 trubačů, za nimi 506 jezdců, kteří průvod uzavírali.

Počátek průvodu, který vyšel v 9 hodin od tělocvičny pražského Sokola, dorazil ke staroměstské radnici v 10 hod. 17 min. a průvod byl u radnice ukončen ve 12 hod. 19 min. po pole-dni.

U vinohradského divadla byl průvod očekáván representací města a na balkoně uspořádal hudební sbor fanfáry.

V průvodu ubírali se v kroji ministři pošt a telegrafů Staněk a zdravotnictví dr. Šrobár, předseda branného výboru posl. Udržal.

Ke konci ještě o pořádku na ulicích při průvodu. Byl nejvzornější. Obecenstvo zachoválo nejlepší disciplínu. Po obou stranách ulic byly shromážděny ohromné massy lidu.

Průvod ubíral se od pražského Sokola ulicí Žitnou, Palackého, kolem Vinohradského divadla do třídy Jungmannovy, podél Musea na Václavské nábřeží, Křižovnickou ulicí, Sanýtrovou ulicí do Mikulášské třídy a ke Staroměstské radnici.

Na celé této cestě byla okna všech domů hustě obsazena a jímavý byl pohled na průčelí domů, která jakoby se celá pohybovala.

Na Václavském náměstí.

Velké naše forum, středisko Prahy a její pýcha, vznosné náměstí Václavské, korunované zlatou kopulí musea, u jehož nohy vodojem tisíce stříbrných paprsků obloukem vrhá v podkroví nádrže, jakoby shromáždil se všechen lid Československé republiky. Tak ohromnou, nekonečnou, jen po stranách hradbou domů ohraničenou zdá se volně se vlnící masa. V šíř i v dál, kam jen oko doletí, zástup, davy, moře hlav, pestrá pláň bez konce mezi. Temný šum, jako vzdálený hukot příboje vln mořských, doléhá k uchu. Ničím tu jedinec, vše převeliká, jednolitá hladina lehce zdouvaná stálicem mnohobarevných vlněk.

Středem rozlehlého náměstí jakoby šňůrou mrštil, volný pás, vroubený Sokoliky, a za nimi řady lidu, řady, řady. Celá šíře, jízdní dráhy, chodníky až k domům všude hlava na hlavě — tak naplněné náměstí Václavské jsme ještě neviděli. A při tom klid a pořádek, jakoby neviditelná ruka vše řídila, vědomí, že projde v slavném, vítězném průvodu naše Sokolstvo,

chlouba národa, přenáší sokolskou kázeň i na tento státnicový zástup lidu.

Všecka okna, balkony, arkýře, logie, vikýře, střechy, věže, přeplněny improvisována sta nej-různějších tribun, všude slyšíte jedno jediné přání: "Jen abych je viděl!"

Kol pomníku knížete Václava a na rampě musea stojí sestry Sokolice v krojích, v pravých krojích národních lidu z Čech, Moravy, zejména moravského Slovácka, Slezska a Slovenska. Přepestrá pole ohnivých, živých, veselých barev, mluvících o vrozeném vkusu lidu, o uměleckém jeho nadání a smyslu pro krásu.

Napjeti, jež od rána zástupy lomcuje, vrcholí po desáté hodině. Vlna neklidu, vzrušení, letí od Král. Vinohradů, rozráží se u musea, spojuje se opět u pomníku a valí se dolů mírným svahem.

Všecky hlavy, všecky oči upřeny jsou k museu. Vzdálený hukot nesmírného vodopádu se blíží.

Není to rachot hromu, palba tisíce děl všech kalibrů a druhů, není to podzemní rachot, provázející zemětřesení, není to předzvěst výbuchu sopky, není to příšerný hluk průtrže mračen, strhaných hrází, zkázonosného cyklonu, není to tříštění se obrovských ledovců, vytrhaných skal. Je to jásot, burný, nadšený, bezměrný jásot státniců československého lidu, je to velkolepý pozdrav všech oblastí republiky, vroucí dík a slib zároveň, je to hold všech věrných Čechů národnímu vojsku.

Rampa musea se roztrpotala novými barvami, do jásotu, jež chvěje, burácí Prahou, letí šátky, klobouky, ruče.

Sokolstvo jde slavným pochodem hlavním městem a národ ho zdraví, tak, jak nedovede žádný národ na světě!

Národní třída a nábřeží Masarykovo.

Při stanovení směru průvodu bylo přirozeno, že Sokolstvo půjde třídou Národní, že půjde kolem Národního divadla, mostu Legii a nábřežím Masarykovým, vždyť ve jmenech těchto zahrnut je několika slovy celý náš odboj za války, revoluce, naše zahraniční, revoluční vojsko a konečně vítězství, osvobození národa, zosobněné ve vůdci zahraniční akce, prezidentu republiky. Nemohlo být pro bývalou třídu Ferdinandovu lepšího názvu, než jí dán, neboť již před válkou byla to tepna života lidu pražského a za války? Však víte, kde scházivali se členové ústředí Maffie. Dnes rádi vzpomínají těch letných schůzek právě před policejním ředitelstvem, jež nemělo tušení, jaké plány kuží se právě pod jeho okny.

A Národní divadlo v době, kdy supí dráp Vidně nejvíce zatínal se do českého těla, bylo, vedle koncertů, na nichž Smetana prorocky mluvil k srdcím okovy spjatého lidu, jediným ohništěm, jehož jiskry rozlétały se po vlastech

českých, budily nové naděje, posilovaly ducha a zvěstovaly, že nadešla chvíle, o níž snili otcové.

Most Legii u Národního divadla, u spojení třídy Národní a Masarykova nábřeží, výmluvně hlásá nám i budoucím, že hrdinské legie, nádherné naše vojsko zahraniční, byly mostem, po němž národ, po 300leté porobě, dospěl k vrcholu svých snah a touhy, k svobodě a samostatnosti.

Nábřeží Masarykovo, nevyrovnatelný klenot Prahy, jedinečné nábřeží na celém světě, s pohledem na hrdý hrad, jež kamenným písmem hlásá, že národ je konečně volný, svépřávný, že může žít svým vlastním životem, zákony, jež sám sobě si dá, hrad s velebným, vážným dómem a lehýnkým závojem zastřenou, zadumanou pohádkou Malé strany, se sytě zeleným Petřínem a rozhlednou, s níž lze přehlédnouti celé Čechy, má jméno muže, v němž zosobněno je slavné vítězství českého boje, vítězství spravedlnosti a práva, vítězství pokroku, demokracie, vítězství nové doby.

Sem přicházely za války lidé poctivě česky cítící a nebyli nikdy syti toho nevyrovnatelného pohledu, jeho vyvrcholení a zakončení byl lev na věži svatovítské. "Hradčany, naše Hradčany," šeptaly jejich rty a daleko za hranicemi v litých bojích nesl se výkřik: "Hoši, pamatujte na Hradčany!"

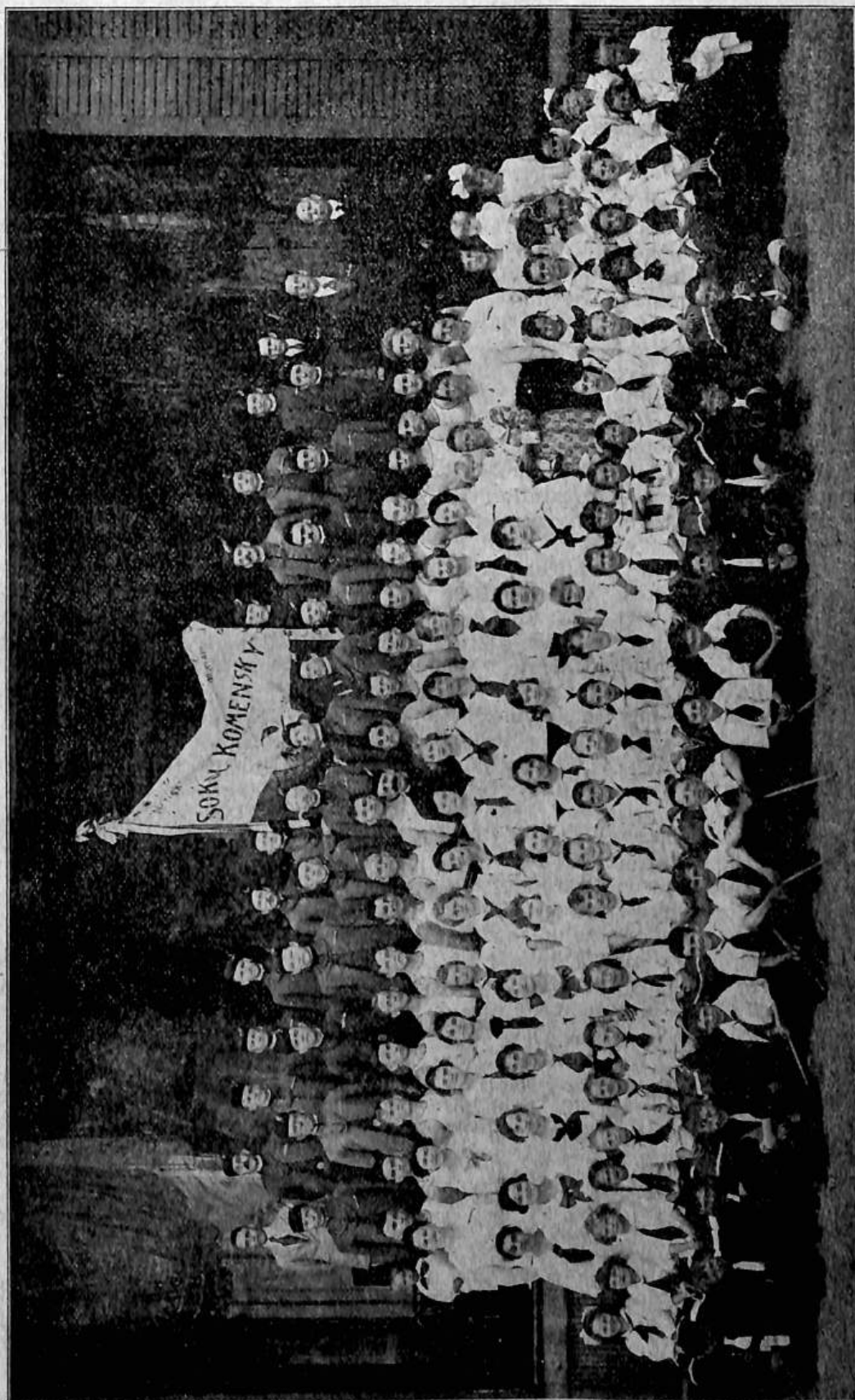
Hradčany znamenaly nám splnění tužeb a úsilí, znamenaly zakončení dlouholetých strašných bojů.

Dnes jsou jen a jen naše a již zůstanou. Náš prapor nad nimi vlaje a český lev hrdě se rozhlíží do českých krajů. Jsou a zůstanou na vždy jen a jen naše!

Jako vzpomínka z dávných dob stojí v malém sadu na nábřeží fontána sošek a věžiček, na níž kdysi stál kamenný císař. V letech devadesátých, za hnutí pokrokového, z něhož vyšlo tolik výborných lidí, zavěšen tu známý nápis: "Zde měl státi..."

Staroměstskými mlýny ohraničeno je nábřeží Masarykovo. Staroměstskými mlýny, z nichž 1848 padly první výstřely proti vojsku Windischgrätzovu, výstřely hlásající, že vlna touhy po svobodě, jež tehdy proletěla Evropou, našla i u nás pochopení a srdce připravená.

Mohlo Sokolstvo projítí místy, jež pro velkolepý jeho pochod Prahou byla vhodnější? Zástupy nepřehledné lidu československého se zde shromáždily, aby pozdravily nositele myšlenky národní, tvůrce odboje, representanty ideí, pod jichž prapory jsme zvítězili. Bez rozdílu tříd a stavu, z Prahy stejně jako z českého venkova, Moravy, Slezska, Těšínska, Slovenska a Podkarpatské Rusi, stál zde lid, obnažil hlavy před prapory sokolskými a hromovou bouří nadšeného jásotu zdravil ty, kdož před tváří celého národa a zástupců všeho vzdělaného světa ukázali, co zmůže za nejtěžších okolností obětavá práce.

K. 10ti letému trvání Těl. Jed. "Sokol Komenský" v Chicagu, Ill.

Všichni cítíme, že účel pořádání sletu jest skvěle splněn, promluvil k lidu československému mluvou srozumitelnou a jasnou, promluvil příkladem, který nemůže zůstat bez účinku: Práce a jen obětavá práce může nás vyvésti z běd válečných a poválečných. Ne hesla z ciziny k nám kolportovaná, jen vlastní síla a přičinění, ne myšlenky cizácké, ale ideály vytýčené od stáletí muži, kteří byli světlem národu i celé Evropy a kulturnímu světu.

Mocný, nekonečný proud jde. Hrdě, sebevědomě jde u vědomí, že co vykonáno, dobré jest. A mohutné šiky sokolské slibují: Jsme a chceme být vždy a všude pevnou oporou republiky, budeme pracovat, pracovat, pracovat!

Srdce naše letí jim vstříc a za slib jejich dáváme slib svůj: "Stejně jako vy, chceme i my." A v němý tento slib velebně vpadají hymny, přednesené u Národního divadla.

Na Staroměstském náměstí. — Jdou . . .

Bílá dlažba náměstí sama zavolala: "Již jdou!" Několik teček přelétlo ještě prostorem; strážé a kinooperatéri. Okna se rozvlnila, vše utichlo a na ochozy týnských věží položil někdo květiny.

Jdou. V Mikulášské třídě zahučely jezy. Hudby neslyšíš, jen pochodové údery bubnů přelétají chvílemi nad jásavý, stále rostoucí hukot tisíců. Široký tok táhne k radnici. Cizinci se zvědavě naklánějí: nevědí, co přijde. My víme, a proto nám buší tak srdce.

Vítězné fanfáry zatřepetaly se z týnského chrámu a nad nimi v lidské kytici běl šátečků. Jen chvíli ještě. Jsi přikován. Dlažba hučí, domy se chvějí, lavina štěstí vše objímá. Ted'! Vítejte, pozdravujeme vás všechny, řadu za řadou, sestry i bratry! Přicházíte ožehnutí sluncem a láskou statisiců. Jste vírou a silou národa, jste jeho životem. Proto tolik radosti všude. A co vy, staří, s bílými chomáčky vlasů a měkkým krokem, kteří stáli jste u kolébky toho, co dnes přichází sem s vámi, tak ohromné a slavné, jak jest vám v duši? Čím méně jest vás, tím více jste. Paní jakási naklání se k jednomu z cizinců s otázkou, co soudí o vás. "Přál bych si býti mezi nimi." Díky vám!

Ženy. Ty, jež dovedly zaujmouti všechna srdce, kolik jich bylo o sletových dnech na letenských tribunách. Čtvrt, půl, tři čtvrti hodiny — tolik je vás? Červnové slunce hoří na vašem svěžím kroku. Jste šťastny. Nesete národu nejkrásnější květ: sebe.

Londýnský starosta stírá s čela pot. Tři hodiny státi v slavnostním rouchu s kožešinovým lemováním na slunci jest vskutku utrpením. Ale nemračí se, úsměv s jeho tváře nezmizí. Dovede vůbec kdo se mračiti v tuto chvíli a zde? Několik řad členek pozdravilo náhle hosty trojnásobným "Zdar!" Podařilo se jim. Kdo do té doby stál nehnutě, nyní ji neodolá. Cizí hosté necítí se již hosty — jsou naši, kynou, pozdravují, radují se s námi. Jen podiv proniká občas

tímto plesem — podiv nad množstvím a pochodem tohoto sokolského vojska. Gen. Graziani chytly rudé košile. Garibaldiáni! Ruka letí do výše! "Nazdar!"

Šik praporů, vše smeká. Hudby hrají. Župa za Župou, vše stejné a přece nemůžeš vytrhnouti zraků. Hle, bratr Kalina. Stal se vyslancem, ale bratrem zůstal. Oči jeho letí po řadách a hrají do rytmu, div skřípce nepřorazí. Ty šedivé vlasy a bradka? Lež je to! Že nejde v řadě, ale stojí a dívá se? Také to není tak úplně pravda. Kalina půjde vždycky s sebou! Dr. Kramář má dnes jistě šťastný den. Směje se, pozdravuje. U něho a u Hribara chápete snadno, proč jsou dnes šťastni. A Jindra Vaniček, kterého oslovují tu všichni hodnostáři a jež kde kdo prozáví vděčným pohledem? S kým by měl dnes?

"Silesia orientalis." Ticho. Kdosi vykřikl: "Těšínsko!" — hromový pozdrav zaburácel vstříc smutečným standardům. "Děkujeme vám, nedáme vás!" Nahoře na balkoně stojí členové mezinárodní těšínské komise. Maneville již včera odejel. Škoda, mohl snadno viděti a slyšeti. Mnoho poučného a nepřemožitelného.

Hodina, dvě. Náměstí zalito červení, prostora nestačí. Jen prapory zůstávají místo těch, pro něž není již místa. Bratr Scheiner vystupuje na tribunu. Vše utichá. Starší cizinec usedl vedle tribuny a přitáhl k sobě děvčátko, jež se sem zatoulalo. Usmívají se oba. Všechno se usmívá.

Výbušné "Zdar!" otráslo náměstím. A jako bouře přerývá řeč Scheinerovu souhlas tisíců. Trubači na týnském chrámu vpadají vždy, třeba i nepřiležitostně fanfárami. Polední slunce spaluje. Slova řečníkova vracejí se zvučně od protější zdi — cítíš, že nemluví jeden, ale všichni, jak přes dvě hodiny šli kolem tebe, křepci, odhodlaní, silní, obětaví. A když obrací se br. Scheiner v pravo kde stojí sokolský savez Srba, Hrvata i Slovenaca, a za srdečných ovací pronáší větu "po boku ostatního slovanského Sokolstva," chápeš teprve dosah toho kratičkého, tolik však významného slova, zahrnujícího vše, nejen to, co odehrálo se před polednem na Staroměstském náměstí.

"Jdou!"

Hold městu Praze.

Župy venkovské, pokud stačilo místo, seřadily se na Staroměstském náměstí, aby složily hold městu Praze. Kolem tribuny seskupili se hosté a ČOS., v levo od ní stanul les sokolských praporů. První ujal se slova starosta ČOS.,

dr. Scheiner,

jenž oslovil účastníky provoláním zdaru, bouřlivě opětovaným, načež pronesl tuto řeč:

"Bratře starosto a slavný sbore!

Osm tomu let, co jsme naposledy stanuli na těchto, srdcím našim tak drahých místech, abychom sklonili prapory své k pozdravu máteře měst českých, naší zlaté slovanské Prahy.

Tehdy stáli jsme zde v semknutých řadách, četní zástupové všech větví slovanských, v jednosvorném šiku a v předtuše nadcházejícího velkého zápasu slibovali jsme slavnostně, že neustaneme ve své práci, dokud nevyvedeme lid svůj z útisků a ponižení na výsluní volnosti, hodné člověka, hodné krásné duše a vrozené ušlechtilosti slovanského plemene.

A v zápětí na to přišla bouře, bouře největší, jaké kdy dějiny lidstva zřely, jež kácela trůny, rozmetala říše, lámala okovy a otvírala brány volnosti. Bratři naši, věrni slavným slibům na těchto místech daným, nelenili, opouštěli svá vojska, aby seskupili se znovu v šiky a s úsměvem na rtech šli z osvobození z nehodného rabství. Tisíce jich vykrvácelo a zmíralo na dalekých stepích a pláních, v zasněžených údolích a na vrcholích skal za jasnou vidinu spásy národa svého. Ze štíhlých hrdel jich nesla se poslední slova žehnání vlasti a oddanosti ideí sokolské.

A jestli zde dnes stojíme svobodni, na vlastní půdě, zbaveni tyranského jařma, pak prvá vzpomínka nechat' platí těmto krásným, hrdinným junákům, z nichž mnozí před osmi lety s námi zde stáli a nadšeně píseň pěli, aby záhy na to zasvětili světlé bytosti své velkému dějinnému činu osvobození národa. (Výborně!) Jich kosti bílé, rozmetané po všech dílech světa, **planou dnes a vyznažují** svá bledá světla nad hlavy naše na znamení našeho odhodlání a heroického sebeobětování pro naši záchranu a svobodu příštích pokolení. Skloňme hlavy své, jim patří v této chvíli naše myšlenky a vděčné uctívání. (Pohnutí.)

Stanuli jsme dnes znovu k pozdravu Prahy naší, jež vezdy v dobách slavných i smutných byla věrnou naší oporou a příznivkyní a již za to náleží naše oddanost a vroucí dík. Nepřišli jsme oslavovati dosažení konečného cíle a jásatí na vrcholu mety, přišli jsme, abychom společným vystoupením projevíli mohutný rozmach ideje po dlouhé době útisku a rozvratu a vytýčili práci své další nové mety. — (Tak jest!) Sokolství naše tot' věčný ruch, neustálé utvrzování starých a sbírání nových sil, touha po pokroku a zdokonalení, jež nikdy nesmí utuchnouti, nemá-li národ ve svém rozvoji stanouti a klesati.

Chceme dále provázeti lid svůj ve stopách prvých tvůrců, poslušni příkazů, jak vytryskly z rozechvělých hrudí probuzenského nadšení — s čistým poctivým úmyslem, bez jakýchkoli záležitostí, bez zájmů sobeckých, bez vášně stranické a kastovníctví, vedeni toliko vroucí touhou, sloužití národu svému, jeho dobru, posílení a povznesení. (Potlesk). — A znovu voláme za svědky tyto staré pamětníky historie naší, na jejichž čelech a lbích omšených vyryty jsou nejslavnější děje minulosti naší, před jejichž zraky se odehrávaly nejpohnutlivější události zašlých věků, slibující národu svému a sami sobě, že

půjdeme dále po boku ostatního Sokolstva slovanského neodvratně a s pevným odhodláním za jasným cílem svým, z čehož nás nezradí žádný úklad, žádný odpor, žádné protivenství. (Výborně! Bouřlivý souhlas).

Naše snaha vyvěrá z nečistějšího zřídla lidství, nasyceného láskou k lidu svému, láskou k rodné půdě a všemu tomu krásnému a ušlechtilému, co tvoří naše češství, naše slovanství, naše rázovité žití uprostřed záplavy cizí, a to utužití, zdokonaliti a do nových lepších časů uchovati, jest příkazem nám nad jiné drahým.

Víme dobře, že dosud nenadešly doby klidu a míru, že i do budoucnosti bude národu našemu zapotřebí k uhájení jeho svobody a statků zdatného, čackého, až do posledního záchvěvu duše oddaného pokolení (Tak jest!), jež k úkolům těm chceme, věrni heslům svým od předchůdců našich převzatým, odchovávatí. Slibujeme opětně a slavnostně, že v práci té neustaneme, dokud vlast svoji neuzříme na všechny věky proti každému protivenství a nebezpečí zajištěnou (Bouřlivý souhlas), dokud neuvedeme všechny lid v jediný tábor, ovládaný svrchovanými zákony lidství, rovnosti a bratrství, spějící jásavým krokem k zdárné budoucnosti! (Dlouhotrvající potlesk.)

Po řeči br. Scheinera, jenž znovu tlumočil Praze hold a dík všeho Sokolstva, zahlaholily opět fanfáry s týnského chrámu, řízené kap. Čelanským, načež vystoupil na tribunu starosta města Prahy dr. Baxa, jenž pravil:

“Bratře starosto!

Děkuji ti srdečně za slova uznání, která jsi jménem Sokolstva věnoval městu Praze. Po sedmé přicházíte do Prahy k svému svátku sokolskému a přesvědčili jste se vždycky, jak Praha vždy s nadšením vítala a pozdravovala ve vás hrdinské syny budoucnosti národa. Dnes konečně přicházíte na tato památná místa jako synové osvobozeného národa a pozdravujete Prahu jako hlavní město svobodného státu československého.

O kéž by se byli toho dne dočkali zakladatelé Sokolstva Fuegner a Tyrš, kéž by se byli té radostné chvíle dočkali všichni naši buditelé. (Sláva jim!)

Bratři! V tento památný den, kdy Sokolstvo nejen ze všech končin osvobozené vlasti, ale ze všech krajů světa, kde české a sokolské srdce bije, schází se v matičce Praze a kdy přináší jí — jak pravíte — pozdrav a hold, dovolte, abych se s city nejvroucnějšími poklonil před prací a dílem Sokolstva, budovaným téměř po šedesát let, a poděkoval vám za všechno, co jste učinili během svého trvání pro rozvoj národa, pro jeho samostatnost a pro jeho budoucnost. (Výborně.)

Vy jste byli nositeli myšlenky národní a všech snah jeho po samostatnosti v dobách nejtěžších. (Tak jest!) Vy jste učili lid statečnosti těla i ducha, vy jste jej učili ctítí práci duševní i hmotnou, vy jste byli prvními, kteří zavedli

obdivuhodný řád rovnosti a bratrství, vy jste nás učili nenáviděti utlačovatele naše, vy jste s nezlomnou vytrvalostí podlamovali právní řady a zákony jimi vydávané — za to jste učili národ poslouchati sama sebe. (Souhlas.)

Učili jste národ největším občanským ctnostem: nezištnosti, vytrvalosti, neohroženosti, sebekázní a sebeobětování. A když uhodila hodina dějinná, kdy se začlo rozhodovati krví o osudech potlačených národů, vaše řady byly první, které vydaly ty přezádnoucí hrdiny, kteří s pohrdáním životem i smrtí chvátali do řad osvoboditelných proti staletým německým a maďarským potlačovatelům. Skláníme se před osvobozovacím dílem legionářů, ale nebyti Sokolů, nebylo legionářů! (Bouřlivý potlesk.)

Vaše dnešní cesta Prahou je cestou vítěznou! Víte však dobře, že úkol náš není dokonán. Nutno nyní výsledky vítězství udržeti a stavbu republiky dobudovati. (Tak jest!) Bratři! Udržujte a vzbuzujte sokolské a občanské ctnosti v národě! Učte jej pořádku, sebekázní, poslušnosti zákonů, které si sami dáváme, pracujte k dalšímu národnímu i sociálnímu rozvoji demokratického našeho národa. Jako jste byli za Rakouska šířiteli vzpoury a vzdoru, za války nositeli pomsty a vítězství, buďte nyní apoštoly práce, pokroku a míru! (Potlesk. Volání "Budeme!")

A poněvadž národové nás obklopující nikterak nepatří k vyznavačům humanity (Výborně!) a kýženého světového míru, učte lid náš nadále k tomu, aby byl vždy připraven odraziti každé násilí, které by odkudkoli přišlo a které by ohrožovalo naši samostatnou domovinu a výsledky klidné práce duševní a hmotné.

Nuže, mějte dik Prahy a celého národa a nyní — dále ku předu, ku předu!" (Dlouhotrvající potlesk.)

Po řeči starosty města Prahy zazněly opět fanfáry. Sokolstvo zapělo s průvodem hudby obě národní hymny, načež o 1. hodině odpolední nastal v úplném pořádku rozchod.

Z třetího dne.

Tohoto slavného dopoledne staly se ulice pražské vskutku tepnami; rytmickými rázy pochodu pulsovali jimi rudý, živoucí proud Sokolů, proud ohromný, nekončící, úchvatný ve své veliké pravidelnosti; vskutku krev národa, mladá a svěží, horoucí a silná. Jediný táhlý křik radosti prostoupil celou Prahu. Bylot' to cosi víc než podívaná; tento ohnivý proud krve neprocházel jen očima diváků, nýbrž i celým srdcem, omlazoval je, rozohňoval je. Lehkým, skoro tanečním krokem okouznil duši pochod Sokolek; bylo to defilé mladosti, byl to proud květů, byly to živoucí hračky, rytmická pěna radosti, jiskření očí, nesčíslný úsměv svítivých zubů, samá lehkost, samo mládí, něco opojného a rozpařujícího, lehkého a nesmírného, něco, co se dá přirovnati jen k dojmům z přírody, k ra-

dstné bystřině, k rozkvetlým stromům, k šumění kvetoucích korun. Hmotně, tvrdě nastoupil pochod mužů; a nyní zavřel se sad žen a ulicemi se valilo něco méně podobného snu. I tato ohromná massa byla unášena tepem radosti; ale stačilo, aby vedle standarty Těšina zablyskaly bodáky, abyste pocítili, že po tanci přichází vojsko. V tu chvíli všichni jsme se stali vojáky; tohle promluvalo k něčemu, k bojovné hrdosti mužství. A nyní podívaná přestala být podívanou; srdcem Prahy valila se těžká a roznicená krev, unášející v sobě pud obrany, tragický akcent podtrhl rudou záplavu sokolského proudu, po defilé mléka rozlilo se defilé krve. Radost a síla, tanec a boj: to dvoje bylo smyslem toho nádherného národního pochodu, který omladil a rozohnil srdce naše.

A odpoledne na Letné ve slunném stadionu odehrálo se skvělé divadlo žen a mužů. Tolik řeklo a napsalo se už o prostných cvičeních žen, a přece nikdy nejsme spokojeni popisem, hledáme nová slova pro nevyjádřitelné, marně se pokoušíme zachytiti něco, co slovům uniká: krásu pohybu. Ze dvou bran proti sobě řine se široký mléčný proud, unášející ohnivé květy; plyne lehce, s plavností skoro neskutečnou; je to tanec massy. Oba proudy splývají, znovu se dělí, dělí se mnohonásob, vzniká kříž, hvězda, rovnoběžky, turecký koberec, utkaný z pohybu deseti tisíc plavných, vlnících se těl. Útlé nožky tančí v úžasné geometrii; vidíte drobné hračky, hotové panenky nesmírně zdrobnělé rozlohou stadionu; každá je jen květný uzlíček na tom živoucím koberci, který se mění každým okamžikem. A přece každá ta drobounká panenka dává té veliké geometrii mass něco teple živého, svého, žensky osobního; dává mu pružné zvlnění, měkkost pohybu, rozmarnost tance. V tom je překvapující paradoxie ženského nástupu: že celá ta geometrie, v níž je jedinec jen tečkou, je nešena pohybem tak libezně osobním, že není srovnatelný s ničím ve hmotě přírodě. Krása geometrické myšlenky s krásou volného lidského pohybu splývá v dokonalou a ohromující jednotu. Konečně sama prostná: desetitisíce paží vznesou se nad hlavy se vzdušným zašuměním; desetitisíce nožek provedou lehýnký krok, náhlým úklonem těl celé stadion zběhá košílkami nebo ztemní suknicemi; máte dojem větru, jenž obrací listy háje nebo čeří obilní pole, ale opět ten dojem opravujete; je tu řád, jenž překročuje kterýkoliv přírodní dojem, a při tom každý jednotlivý pohyb, každé gesto tančících rukou, každý krok toho nesmírného gymnastického baletu má tolik ženského působu a duchovnosti, ani, v plném smyslu duchovnosti, že cítíte mrazení jako při nějaké přeslavné bohoslužbě. Ale není tu boha: touto ukázněnou massou je zbožštěn sám člověk. Je třeba desetitisíců lidí, aby daly svědectví a zároveň oslavu tělesné dokonalosti člověka.

Ve slitých massách, v mocných pravouhelnících děje se nástup mužů. Již se vám nezdá, že něco vtéká do stadionu; je to vskutku pochodem žen, se zvedá ve sloupech pod krokem desetitisíců, jež cítíte zrovna tížiti a dopadati na rovinu cvičiště. Dojem je nepoměrně příznivější a mechaničtější; jedinec mizí ještě více pod tíhou massy, ale nestává se hračkou; připomíná vojáka. Když rozestup uskutečnil čtrnáctipaprskový zákryt, když se suchým třeskem se ruce rázem připažily, poskytl slunce podívanou, jež scházela dosavadním dnům sletovým. Každý cvik, každý pohyb změnil na ráz barvu stadionu. Vzpažené ruce zalily celý prostor snědostí těl; předklon dal veškerému cvičišti rázem zasvítiti bělosti košil; obrat proti slunci rozlil na ráz záplavu modrého stínu. Vše bez přechodu, s geometrickou náhlostí kaleidoskopu. Nelze si představití něco, co by molilo oči více ohromiti. Pohyb této cvičicí massy byl hmotnější než u žen, ale také rychlejší; každý cvik hučivě otrásl vzduchem. Vše zdálo se vypočítáno, aby podali impulsivní obraz síly; bylo to staccato, jednotlivé cviky přímo explodovaly z pohovu a zatřeskly konečným upažením, místo ženského plynutí pohybu bylo zde předvedeno samo vybavení pohybu v jeho energické okamžitosti. Nikoliv už vláčnost, nýbrž ráz; nikoliv nekonečná ladnost, nýbrž výbušná energie. Ženy a muži na letenském cvičišti podali mnohem více než gymnastiku; jejich cviky jsou zároveň symboly, je to divadlo, jež v klasické velikosti a dokonalé kráse, zidealisované počtem, poskytl našim duším obraz a vzor života; neboť předvedlo v hluboké typičnosti — ženy a muže.

K. Č.

Sokolská jízda. — Scéna.

Po župních prostných a cvičení na nářadí novinkou včerejšího dne bylo vystoupení sokolské jízdy na sletišti. Oživila objevením se v pěkném počtu 150 jezdců nadmíru malebně podle cvičiště a vnesla nové barvy a nové motivy svým rejem. S patrným zájmem i bouřlivou pochvalou sledováno bylo obratné manevrování, rozjezdy a přesně propracované obrazce, výkony, svědčící nejen o důkladném cviku, nýbrž i pevné ruce jezce, uprostřed mezi skupinami, cvičících prostocviky.

Scénou, která i při reprisách svých strhuje stále diváky, provedena dokonale a bez překážky, skončen třetí den na sletišti.

Pan prezident návštěvou v seřadišti.

Po cvičení členstva pan prezident projevil přání shlédnouti seřadiště, šatny členstva a stanový tábor. Navštívil místnosti Y.M.C.A., kde členstvo po cvičení pročitáno připravené noviny a vyložené knihy. Zašel do kuchyni, umístěných blíže stanového tábora, kde právě k večeři byla připravována černá káva pro veškeré

župy zde stravované a pro některé župy knedlíky se zelím a s uzeným masem, pro jiné uzenice. Navštívil také župu Masarykovu z Bratislavy, kde obzvláště vřele byl přivítán přítomnými cvičenkami, z nichž mnohým podal ruku. V kuchyních ochutnal večeři, dotázal se přítomných, zda strava jim vyhovuje a sám také ochutnal černou kávu, uzenici a uzené maso. Členstvu způsobil tím neobyčejnou radost. V průvodu pana presidenta byli též vyslanec anglický a holandský, generál Pellé, ministr vnitra br. Švehla a kancléř.

Cvičení československého vojska.

Včera prožívali jsme na sletišti již jeden z oněch velkých dnů sletových slavností, jež svou mohutností, zvláštním, jedinečným rázem zanechávají tolik hlubokých, nezapomenutelných dojmů v duši diváků. Obrovská arena vyplněna byla ve všech prostorách a možno směle odhadnouti návštěvu na 120.000 osob, tedy snad jen o málo méně, než sokolské stadion vůbec může pojmuti.

Včera vystoupila na půdu sletové areny v rámci sokolských slavností poprvé naše československá armáda, a jsme šťastni, že můžeme konstatovati krásný, uchvacující a naprostý úspěch tohoto vystoupení. Viděli jsme z tohoto vystoupení vanouti jiný, zdravý vzduch, než jaký jsme byli uvykli viděti dosud v armádě, ve vojsku, viděli jsme všichni, že naše armáda za necelé ty dva roky svého vlastního života zcela se vymanila ve vnitřním svém složení z ducha bývalé strnulé komisní armády rakouské, že jest to vojsko naše, národní, demokratické, proniknuté zcela jinými ideami, že vládne v něm nový, zdravý, svěží vzduch. Viděli jsme včera naše junáky cvičiti jejich nástupy, pochody, cvičení ve zbrani, cvičení prostná, na nářadí i výkony sportovní, to vše prováděno bylo svěže, přesně, s onou ukázněností sokolskou, která dělá z velkých mas lidu jediné tělo a dovede prováděti nejsložitější úkony tělesných cvičení s uchvacující a strhující jednotností.

Viděli jsme, že bez kruté a ponejvíce malingerné kaprálské disciplíny, jež byla tak oblíbená v bývalé rakouské armádě a tak nenáviděná vojiny, nezbylo v naší armádě pranic a že vše to, co naši vojíni nacvičili a s onou překrásnou přesností tisícům diváků včera předváděli, že vše to dělali s pochopením a láskou pro věc samu, ne však z donucení.

To byl pravý národní duch československého vojáka, který v létech válečných vtiskl mu zbraň proti nenáviděnému nepříteli, duch, který vedl ho k heroickým činům hrdinství a udatenství, duch, který nelékaje se ničeho, sloužil jediné myšlence a svaté věci — osvobození vlasti! "Nebojme se o další osudy našeho státu, dokud tento duch vládnouti bude v naší demokratické, národní armádě a jsme jisti, že duch tento nedopustí, aby naši drahé vlasti bylo kým-koliv ublíženo.

Toto přesvědčení měli jistě všichni oni bezpočetní diváci, kteří nadšeným potleskem odměňovali krásné výkony našich vojinů. Všem pracovníkům neznámým, kteří skromně, v skrytu pracovali a pracují a tomto díle v naší armádě, budiž vzdán dík celého národa!

Včerejší průběh celého programu, jenž zakončen byl úchvatnou scénou stavbou sochy Svobody a o němž referujeme na jiném místě, měl krásný, radostný úspěch a dovedl tisíce diváků upoutati až do posledního okamžiku. Slavnosti zúčastnilo se již včera množství vynikajících cizích hostů, dlicích zde v Praze. Přesně ve 3. hod. přijel pan prezident Masaryk, který uvítán byl státními hymnami, jež obecenstvo vyslechlo v stoje a s obnaženými hlavami. V loži hostů pozorovali jsme min. předsedu Tusara, předsedu sněmovny Tomáška, našeho vyslance v Bělehradě Kalinu, vyslance z Říma Kybala, dále přítomni byli italský generál Graziani, belg. major Curboy, rumunský generál Lupescu a pluk. Dimitrescu, amer. vyslanec Crane, voj. amer. zástupce Cabe, franc. kolonel Ciambelli, tvůrce a organisator českosl. vojska ve Francii, srb. generál Živanovič a m. j. vynikajících hostů.

Cvičení vojska.

Rázem 3. hodiny zazněl svižný pochod, komponovaný a Sokolu věnovaný skladatelem K. Weisem, a za zvuků jeho vstupoval do areny pružným, pevným krokem v krásně vyrovnaných řadách oddíl vojska v počtu 1350 mužů, vedený br. Havlem, a prostým, ale velmi efektním nástupem zaujal postavení k prostným. Vojiní měli bílé košile, šedozelené spodky a téže barvy kamaše, hlavy bez pokrývky, a krásně vyrovnané jejich řady poskytovaly nádherný pohled. Prostná cvičení ve čtyřech oddílech ve velmi těžkých, obtížných sestavách provedena byla bezvadně a provázena bouří potlesku, který se stupňoval při odchodu čackých vojinů pražské posádky.

Ještě nezmizely poslední řady odcházejících a již vstupoval nový oddíl 315 mužů na cvičiště. Byli to vojini z posádky milovické v plné výzbroji se šedomodrými barety na hlavách, s puškou s nasazeným bodákem na ramenou. Již jednoduchý, ale důmyslně provedený nástup těchto "hochů" vyvolal nadšení, jež se pak stupňovalo při jednotlivých cvičeních, sestávajících z prvků šermu bodákem a vrcholící v souvislém cvičení šermu bodákem, jež prováděna bez hudby, bez povelu, s přesností, jež přímo ohromovala.

Dalším bodem programu byla různá cvičení skupinová, závody v běhu na 100, 400 a 500 m, dále cvičení na náradí a vrh granátů. Zde podávány ukázky, jak mnoho péče věnuje se v našem vojsku nejrůznějším druhům tělesných cvičení.

Následovalo oddělení 300 vojinů, kteří cvičili s puškami při hudbě ze VI. sletu všesokol-

ského. Při tomto cvičení proveden současně vojenský závod v chůzi na 5 km s plnou výzbrojí, který upoutal pozornost obecenstva svým spádem, nepostrádajícím ani veselých momentů.

Rovněž zdařilé bylo vystoupení vojenských škol, jehož uspořádání nebylo nepodobné skupinovým cvičením župním a v němž podány byly zdařilé ukázky nejrůznějších tělesných cviků. Milovická posádka nastoupila pak ještě jednou, aby provedla řadu obdivuhodně přesných cvičení pochodových, jichž přesnost a jistota nemohla býti dokonalejší. V závěru včerejšího vojenského programu provedeno defilé na podél celého stadia všech účastněných na cvičení vojinů, jež vyvolalo neutuchající bouři pochvaly.

Druhé provedení sletové scény

bylo závěrem a zároveň vyvrcholením včerejšího krásného odpoledne na sletišti. "Stavba sochy Svobody" provedena byla tentokrát ve zhuštěnější formě, za kterou jsme se minule přimlouvali a tím dosaženo bylo plně účinku, jaký pořadatelé zamýšleli. Diváctvo bylo sletovou scénou přímo nadšeno a hluboce dojata jejím obsahem, symbolisujícím náš národní boj za svobodu a naše mravní vítězství. Nebyly to dojmy pouze optické, nebylo to pouze nádherné divadlo v obzorných rozměrech, pracující s barevnými efekty mass, které nám Sokolstvo uchystalo, nýbrž bylo to mohutné, krásně promluvené slovo k české duši, které jistě nevyzní na prázdno a rozlehne se široko daleko po českých vlastech. Viděli jsme včera, jak mocně na př. působila dramatická scéna, kdy ohnivý jezdec se svojí hordou — válka — proletěl sletišťem, strhl Velkou Máti do prachu, přet'al svým mečem všecek národní život a zmařil životní dílo národa, stavbu jeho Svobody! V tom statisicovém davu na sletišti bylo v té chvíli ticho jako v kostele a leckteré oko se zarosilo při ohromujícím pohledu na plochu stadionu, v níž všecka ta jará krása českého lidu, ta uvědomělá práce našeho Sokolstva a naší kultury ležela jako zdeptána až do té chvíle, než přišly děti, naše drahé děti, které matku Vlast vyzdvihly z prachu, než zazněl hlahol zvonů a vítězná armáda našich legionářů zaplavila pláň — — —

"Jak je to krásné!" slyšeli jsme kolem sebe a sami jsme to cítili. Sletová scéna chytla na celé čáře a tvořiti bude jeden z nejpůsobivějších bodů letošního sletu. Její arrangement je opravdu skvělý a zasluhuje plného ocenění. Hudba Provazníková, instrumentovaná dovedně p. Nademlejským, přimyká se výborně k ději, který plyne teď nerušeně a zhuštěně a mění se z malého praménku v mohutný strhující proud. Včera měla sletová scéna vedle Jar. Kvapila ještě jiného, ne méně důmyslného režiséra — přírodu samu. Právě když scéna vyvrcholila ve velebnou apotheosu vítězství a shromáždila všechny kompary na sletišti, vyskočilo jako na za-

volanou slunko z mraků a ozářilo vši tu nádeheru barev svým zlatým svitem. Efekt nepředvídaný, ale velkolepý!

Také zdokonalený aparát mechanický pracoval bezvadně, tak že tentokrát naše kamenná Svoboda dostala i hlavu. Bohudíky! Beztoho už se leccos v Praze o ni povídalo. Včera už trůnila na podstavci v celém svém majestátu před jižní tribunou, rdící se sokolskými košilemi a slunce ji zlatilo západem . . .

Závody žen.

Včera uveřejnili jsme zatím výsledky závodů žen, které teprve dnes po úmorné práci počtářské byly definitivně sestaveny.

V závodu vyšším závodilo 13 družstev. Závodilo se na náradí (bradla, kruhy, kůň na děl, kladina, pořadová, prostná) a v tělocviku prostém (běh na 100 yardů skoku dalekém, vrhu koulí a vrhu míčem. Závod trval od 8. hod. ranní do 2. hod. odpolední.

Nejvyššího počtu bodů dosáhlo družstvo VI. ze župy Brněnské, které docílilo 75.18 procent bodů.

V závodu vyšším závodily i jednotlivky, z nichž dosáhla nejvyššího počtu bodů sestra Štěp. Adámková ze župy Rastislavovy (Brno 1.) 81 proc.

Kromě toho dosáhlo 6 závodnic vyššího oddílu nad 75 procent.

V závodu nižším, který lišil se od vyššího oddílu jen ulehčením sestav, míry a času při tělocviku prostém, zvítězilo

104. družstvo ze župy Středočeské, které dosáhlo 85.71 procent bodů.

Z jednotlivek v oddílu nižším zvítězila sestra Ulmannová Anna, která dosáhla 95 procent.

Kromě toho dosáhlo 106 závodnic v oddělení nižším nad 75 proc. a 18 závodnic nad 85 proc.

Opakujeme, co jsme včera prohlásili: Sestry mohou být hrdy na čestný úspěch závodů.

Druhý hlavní den sletu.

Včerejší druhý hlavní den sletu byl provázen opět naprostým úspěchem, který zvýšen byl ještě slunečným dnem, v němž výzdoba Prahy, národní i sokolské kroje přímo hřály jasnými svěžími barvami.

Sváteční ruch a povznesená nálada vládla i včera, tak že jsi snadno zapomínal, že jest vlastně všední den, radost ze zdařilého, velkolepého svátku národního vyzářovala přímo z davů, jež opět od časného rána proudily ulicemi pražskými. Již odpoledne vyplněno bylo různými slavnostními akty, jako hold Sokolstva prezidentu Masarykovi na hradě pražském, položení základního kamene ku pomníku Žižkovu na vrchu Žižkově, o čemž přinášíme zprávy na jiných místech, v časných hodinách odpoledních pak vzbudil velkou pozornost obecnostva malebný průvod husitského vojska, procházejícího ulicemi pražskými na Letnou.

Při této příležitosti nutno vzpomenouti vskutku vzorné disciplíny našeho obecnostva, jež u vědomí velkých dnů, jež shromáždilo ve zdech Prahy tolik cizích a vzácných hostů, chová se způsobem vši chvály hodným. At' na ulicích, at' na sletišti, at' kdekoliv jinde, naše obecnostvo ochotně vždy uposlechne pokynů pořadatelů a dozorců orgánů a ochotně a rádo zachovává pořádek a disciplínu. To jest fakt, který s radostí zaznamenáváme, neboť dokazuje opět vyspělost našeho lidu, který nepotřebuje býti komandován celou armádou strážníků a četníků a dovede sám udržeti pořádek a vyhnouti se nepěkným zmatkům, shlukům a chaosu. Příklad krásné sebekázně a dobrovolné disciplíny sokolské působí blahodárně na náš lid a toto poznání jest vskutku velmi radostné a povznášející.

Hlavní a neutuchající zájem obrácen byl opět včera k letenské pláni, k sokolskému cvičišti, jež oživeno bylo již od časných hodin ranních.

V 7 hodin zahájeny byly závody v šestiboji a závody zvláštní, v 8 a v 10 hodin provedeny zkoušky nástupů a cvičení prostných mužů a žen, jež cvičily pak odpoledne. Že dopoledním zkouškám přihlížely opět celé desítky tisíců diváků, netřeba ani připomínati.

Odpoledne na cvičišti.

Návštěva sletišť byla opětně obrovská a nesnadno říci, jevil-li počet diváků oproti neděli nějaký úbytek, neboť veškeré prostory stadionu vyplněny byly opět do posledního místa.

Ve 3 hod. přijel jako obvykle pan prezident Masaryk na sletišť, uvítán státními hymnami, lože pro cizí hosty byly rovněž vyplněny do posledního místa. Program včerejšího dne zahájila skupina 18 švédských dívek, které předvedly celou serii svých zvláštních cviků, jež vynesly jim bouři pochvaly. Následovalo prostné mužů, jež za plného jasu slunečního poskytovalo překrásný obraz hry barev a svým provedením nadchlo diváky k bouřlivému jásotu, který vyzněl v pravý orkán pochvaly, když ženy provedly svůj překrásný nástup, plný efektních obrazců a své ladné rytmicko-taneční cvičení.

Z hostů vystoupil dále sokolský odbor amerických Slováků, který provedl pěkná cvičení prostná a hlavně zajímavá cvičení s kopími, jež mu přinesla velký úspěch. Na to naplnilo se sletišť skupinami našich sokolských žup a divákům naskytl se opětně pestrý obraz ušlechtilého zápolení skupin ženských i mužských, které střídavě naplnily plochu stadionu a ukázaly krásné výsledky svého snažení v sokolovněch. Je nemožno vyličovati výkony jednotlivých skupin, které se snažily podati to nejlepší a upoutávaly diváky nejružnějším druhem cviků, hlavně pak prostnými, cvičením se žebříky, praporky, kopími, batony, zápasy a různými reji smíšených šiků sokolských, mužů i žen dohro-

mady, v kterémžto směru zvláště župa Havlíčkova ve středu sletišť vzbudila pozornost malebnými a krásnými pohyblivými skupinami, vyracovanými brem. Pešánkem z Kutné Hory a doplněnými technickým odborem župy Havlíčkovy.

A bylo už po západu slunce, když na scénu sokolskou vystoupilo

Husitské vojsko,

aby znázornilo taktiku Žižkovu. Byla to důstojná a zajímavá vzzpomínka na velké úspěchy českého vojenství ve válkách husitských před pěti sty lety, hold československého vojska slavné naší minulosti, který uchystal s velkou péčí českosl. vědecký ústav vojenský za pomocí výborného znalce husitského válečnictví Hanuše Kuffnera, jehož informační brožura podala obecenstvu žádoucí vysvětlivky taktiky Žižkovy, výkony našeho vojska na sletišti pak názorně ukázaly, jak pracovalo vozové vojsko v poli za útoku a jak za obrany, na základě spolehlivých pramenů dějepisných. Byl to výjev poutavý a zároveň velmi poučný, ceny kulturně-historické, který hned tak nebude mít naše veřejnost příležitost spatřiti

Dříve, za vlády rakouské, nedalo se ani mysliti na praktické vyzkoušení těchto studií, tím méně pak na provádění ukázek tradic dávné slávy vojskem. Včera ujali se tohoto úkolu naši vojáci s láskou a připravili návštěvníkům sletišť podívanou, která jim pověděla ještě více, než celé knihy.

Viděli tu nejprve honce, jak tryskem na koních projeli terrain, aby propátrali krajinu a po případě zdrželi nepřítele a za nimi pak křepce vykračující raty košarů, schopných rychlých pohybů (honci pěší). V tom již zarachotila kola tří houfnic a kar se střelivem, za nimiž následoval "valný houf" s Žižkou, hejtmany a korohevníky v čele. Dále pak rozvinul se v přímé čáře celý voj s vozovým šikem Žižkovým, známým po celém světě, s posádkou, opatřenou všemi ponůčkami bojovnými s rotami cepníků. Byl to obraz velmi oroginální, jako ze starých kreseb vystřižený, který měnil stále svou tvářnost, zejména když vojsko vstoupilo v útočnou akci a zahnal nepřítele, naznačovaného řadou vojínů s bílými praporci

Ještě zajímavější pak byl ústup a obrana za hradbou husitských vozů a když zavzněl za ní zpěv "Kdož jste Boží bojovníci", tu opravdu kus historie ožilo před našima očima a docíleno krásné představy o tom, jak Žižka si počínal za svého slavného ústupu z Uher a jak vypravoval za nejobtížnějších poměrů vojsko z horské soutěšky. Zevně neměla scéna ovšem onu barvitost, jakou při malebnosti dobových krojů skýtala skutečnost, šlo tu spíše jen o schema, neboť provedena byla v nynějších uniformách a použitím ocelových přílb. Ale vozy byly velmi obratně

minulosti přizpůsobeny a rovněž dobové zbraně a štíty podporovaly dobře illusi.

Za pozdního večera teprve byla scéna ukončena, sledována pozorně až do konce diváky i panem presidentem, jenž pak s družinou cizích hostů opouštěl sletišť. Pokus se znamenitě vydařil a zprávu o něm můžeme zakončiti slovy, jež českosl. voj. ústav vložil do předmluvy informační brožury: "Necht' čin probouzí ducha husitských předků našich, necht' pozná národ československý důležitost svého národního vojska, necht' je včerejší den slavným slibem, aby každý z nás hájil vlast nám osudem darovanou a navrácenou, vykopenou krví našich legionářů i těch, kdož padli v cizích službách proti svému přesvědčení!"

Pohádková slavnost na Vltavě.

Na Vltavě mezi Masarykovým nábřežím a Střeleckým ostrovem provedena byla 26. června za ohromné účasti podivuhodná slavnost: pod památným panomatem královských Hradčan sehraha za plání tisícerych světél v teplé, červené noci pohádková apotheosa našeho vykopení a naší budoucnosti.

Na severním cípu Střeleckého ostrova upravena byla vhodně scéna, osvětlovaná reflektory zpod nábřeží. Rozložitou stranu vpravo rýsovalo v konturách množství barevných žárovek.

První obraz znázorňoval vypuknutí války, dobu persekuce, odboje, popravu legionářů. Do tmy zaplály záhy pochodně nových nádeží, směřujících k Blaníku, k němuž přicházejí poslové z venku, nesoucí pravdivé zprávy. Konečně zaznívá z Blaníku hukot, píseň "Kdož jste boží bojovníci" — Jan Žižka z Trocnova na bílém koni, s palcátem v ruce, jede v čele nových blanických rytířů — legionářů! Blaník se zavírá a hle — přijíždí česká bitevní loď, obraz naší síly. Dvě torpédovky ji následují. Bliží se nepřítel — za ostrovem objevuje se mohutná válečná loď nepřitele. Dochází k boji, jenž končí požárem lodi nepřátelské . . . Na scéně objevuje se za zvuků našich národních a spojeneckých hymen vrcholný obraz: osvobozená vlast. Republika pod sluncem Svobody v kruhu čtyř dětí — Čech, Moravy, Slezska a Slovenska, a obklopená zástupy legií, Sokolstva, celého národa . . . Tři lodi přijíždějí před ní: loď Vítězství, loď Smrti (vezoucí padlé hrdiny) a loď Budoucnosti.

Provedení bylo nad očekávání zdařilé a okouzující. Některé drobnější detaily ovšem zmizely v celku, zato však široké obrazy, bohatá iluminace a zejména efektní znázornění námořní bitvy zaujaly celé obecenstvo, jemuž naskytla se touto noční slavností na Vltavě zajisté podívaná zcela nového druhu. Počasí byli příznivo. Teprve při posledním obrazu začalo slabě pršet.

Pro reprisy slavností, jež opakuje se dnes a zítra o 9. hod. večer, doporučovalo by se vydati

méně listků na nábřeží a zaranžovati lépe umístění lodí pro obecnost.

Na Vltavě od mostu Palackého k Vyšehradu konala se současně druhá část slavnosti — iluminace Vltavy a rej veslařských klubů. Také zde objevil se před zraky diváků čarokrásný obraz. Na obou místech účinkovaly trubačské sbory a hudby.

Oslava výročí prohlášení americké neodvislosti.

Ve Smetanově sále Obecního domu, jehož estráda byla ozdobena obrazem Sochy Svobody, vlajkou americkou a československou, uspořádána byla včera oslava prohlášení americké neodvislosti. V sále shromáždila se pražská americká kolonie a její přátelé. Mezi přítomnými byli ministři Staněk a dr. Vrbenský, vyslanec Král. SHS. Hribar, státní taj. min. národní obrany Chalupa, starosta ČOS. dr. Scheiner, generální inspektor čsl. armády J. S. Machar a zástupci pražské obce. V 8. hodin přivítán národními hymnami vstoupil do estrádu ministr zahraničních věcí dr. Beneš v zastoupení presidenta Republiky a americký vyslanec Charles Crane. Před nimi nesena americká vlajka uprostřed čestné stráže sokolské. Starosta americké O. S. Plaček uvítav přítomné poukázal na pevné svazky přátelské, které oddávna poutaly český lid s republikou americkou a které stuženy byly válkou a zvláště jmenováním osvědčeného přítele Československa p. Richarda Cranea americkým vyslancem v Praze. (Potlesk.) Pan Plaček omlouvá ku konci nepřítomnost pana presidensta přetižením prací. Americký vyslanec ministr Crane podal ve své řeči historický nástin vývoje amerického boje za svobodu a poukázal na význam prohlášení neodvislosti dne 4. července 1776. Porovnal situaci Československé republiky s tehdejšími poměry americkými. Amerika pohlíží na nás vždy se sympatií a přátelstvím, které nám zachová i do budoucna. Vzájemné styky obou národů, jsou stále srdečnější. — V zastoupení pana presidenta Republiky doložil ministr zahraničních věcí dr. Beneš dokumentárně příčiny, pro které Čsl. republika je mravně zavázána spolu oslavovati americký svátek neodvislosti. Poukázal na práci našich krajanů amerických, kterým se podařilo přesvědčiti Ameriku o nutnosti, aby vstoupila do války věrna svým ideálům, které právě 4. července každoročně oslavuje. Vylíčil pomoc, kterou Spojené Státy poskytly Čechoslovákům nejen za války, nýbrž i na mírové konferenci a zmiňuje se o mezinárodní oslavě amerického Svátku neodvislosti dne 4. července 1918, kdy poprvé naše nár. rada pařížská byla již oficiálně uznána za reprezentanta spojeneckého národa. Dalším přátelským stykům a spolupráci obou republik, jakož i dalšímu dílu amerických Čechoslováků přeje plného zdu. (Potlesk.) Pozdrav amerických Čechů tlumočil p. Harry

Payer z Clevelandu, načech slavnost, na níž účinkoval mistr Kocian, Dvořákovou symfonií přednesenou Šakovou Filharmonií byla skončena.

Sokolstvo sletové v číslicích.

“Sokol” založen byl v Praze r. 1862. Dnes čítá Sokolstvo 1840 jednot a 460 poboček, v nichž je sdruženo přes 300.000 mužů a žen, dorost od 14 do 18 let v to nečítaje. Jednoty a pobočky jsou organisovány ve 45 župách, které r. 1889 sloučeny částečně v Českou Obec Sokolskou, od r. 1903 ČOS. slučuje veškeré Sokolstvo československé. Sletů bylo pořádáno 7. První r. 1882 na ostrově Střeleckém, kde cvičilo 700 mužů. Druhý r. 1891 o zemské jub. výstavě v Král. Oboře. cvičilo 2500 mužů. Třetí r. 1895 o národopisné výstavě na Letné, cvičilo 4271 mužů a 700 dorostenců. Čtvrtý slet byl r. 1901 a cvičilo 6705 mužů, 867 žen a 1988 dorost. Pátý slet. r. 1907; cvičilo 7600 mužů, 2400 žen, 500 dorostenců a 500 dívek. Šestý slet byl r. 1912; cvičilo 10. 112 mužů, 5457 žen, 1641 dorostenců a 2217 dívek. O sedmém sletu r. 1920 z přihlášených 27.000 mužů cvičilo 10.112, z přihlášených 13.572 dorostenců cvičilo 10.112 a z přihlášených 12.607 dívek cvičilo rovněž 10.112. Sluší dodat, že od r. 1895 slety konaly se stále na Letné a že letos 10.112 jedinců mohlo cvičiti jen pro omezenost místa: 10.112 borců tvořilo 128 zástupů či 79 řad. Šatny zařízeny byly pro 20.480 cvičenců. Aréna byla s to pojattí 150.000 diváků.

Sletišť a stadion VII. sletu všesokolského.

popsány jsou projektantem inž. Čížkem v č. 12. “Zpráv veřejné služby technické” ve článku doprovázeném čtyřmi tabulkami o dvěma fotografiemi. Cvičiště tvoří obdélník o délce 235 m. a při rozstupu 1.85 m. Tento pečet rozdělen na 79 řad po 128 cvičištích. Tribuny pro diváky s příslušnými ochozy při plném obsazení jsou určeny pro 105.000 osob. Sletišť jest přístupno šesti 16 m. širokými branami, vyznačeny mohutnými pilony. Dvě slavnostní nádvoří mají tyto rozměry: severní nádvoří 288 m. délky a 27 m. šířky, jižní nádvoří lichoběžníkového tvaru má délky 188 až 252 m. a šířku 60 m. Ochozy jsou volné prostory mezi zábradlím cvičiště a tribunami a mají 16 až 18 m. šířky, 144 m. délky a sklon 1:18. Tribuny pro diváky jsou 14:60 až 18 m. široké a 96 až 256 m. dlouhé. Vazební profily tribun jsou uloženy na prazích a sestávají ze sloupů, vzpěr a dvojitých kleštín. Vzdálenost vazeb jest 4 m. Na sloupcích jsou osazeny vaznice a přes tyto položeny ve sklonu tribuny krokve na 1 m. od sebe, na nichž na trojhranných klínech spočívá podlaha a stupně. Náklad na stavbu stadionu byl odhadnut na 2, 100.000 K. t. j. šestkrát více proti nákladu na sletišť v r. 1912.

Celkem ubytováno 31 tisíc dorostenců a 82 tisíc členů, úhrnem tedy 113 tisíc osob. K ubytování bylo třeba 143 stanů, 74 vagonů slámy, 21 tisíc slamníků, 44 tisíc pokrývek; mimo toho 3000 lůžek soukromých.

Při dorostových dnech stravováno bylo denně 10,000 lidí, při hlavních dnech 45 tisíc členů denně. Ze zásob zbylých postoupila Č. O. S. pražským aprovisacím mouku, kterou sama koupila kilo po 14 kor., za 5 kor. kilo, takže obec pražská tím získala milion korun!

Na slet bylo vypravěno 285 zvláštních vlaků, za 48 hodin přijely do Prahy 143 vlaky, ve 40 hodinách z Prahy odjely 142 vlaky, jimiž dopravě bylo celkem 650,522 osob.

Celkové výdaje na slet činí přes 8 milionů korun. Jsou úplně kryty výnosem sletu (hrubý denní příjem činil ze slavnostního dne přibližně 800 tisíc kor.) Na členských odznacích získáno 2,300.00 korun, na darech obdržela Č. O. S. přes milion — *bude tudíž garanční fond sletový sebraný 10kórunovými členskými příspěvky v obnosu 2,400.000 kor. — (dva miliony čtyři sta tisíc) vrácen jednotám!* A při tom všem, jak dokázáno, že my sami jsme se všim zásobili — i nestydí se v našem parlamentu "Němci" podat poslancem německým interpelaci na ministra zásobovacího, týkající se domnělých rekvizicí ve zněmčeném území ve prospěch sokolského sletu v Praze. Dle interpelace té byly měšťanské pivovary v České Kamenici a Ném. Jabloném úředně vyzvány, aby odvedly po půl vagonu sladu a v novohradském okrese docela dobytek k sokolskému sletu. Možná, že byly rekvizice nařizeny, ale ne k vůli sletu! Nevědí co činit nad ohromným úspěchem našeho sletu!

Ve dnech sletových (posledních třech) dopravily elektrické pražské dráhy okrouhle 1,500.000 osob, a to prvý den 400.00, druhý den 500.00, třetí den 600.000. — Pochopitelný zájem odnášel se k zásobování Sokolstva. Dle původních dispozic spotřebovalo se pro 60.000 Sokolů a 22.000 dorostenců 17.500 kg kávových konserv, 2900 kg těstovin, 4000 kg rýže, 450 sušené zeleniny, 3500 kg cibule, 8000 kg soli, 150 kg pepře a papriky, 35.000 kg mouky, 4000 kg mouky zápraškové, 165 kg konserv rajské omáčky, 2500 kg cukru, 12.600 kg zeli, 23 hl octa, 41.000 kg hovězího masa, 19.200 kg uzeného a 22.000 kg uzenic. — V hlav. sjezdu Č. O. S. účastnilo se 2119 zástupců zastupujících 45 žup, 1808 jednot a 257.279 členů.

Víte dobře, že v této zemi jazyk svůj obzvláštní a vlastní máme, za který se vám stydětí nic není potřeba; nýbrž stydětí bychom se slušně za to musili, kdybychom se toho dopustili, aby též jazyk náš přirozený, tak vzácný, starožitný a rozšířený měl od cizího jazyka vytisknut býti...

Karel st. z Žerotina
(olomouckému magistrátu na jeho dopis německý).

Mnoho se u nás blouzní pro nevinost, kteráž kotví v nevědomosti, řeknu pouze, že ta nevinost, kteráž ví, jaká nebezpečí jí hrozí a kteráž od mládí proti nim bojuje, pouze ta je silná.

B. Björnson: Vlajky nad městem i přístavem.

MOBILIZUJTE POMOC ČERVENÉMU KRÍŽI!

Během války americkým Čechoslovákům byla Spojenými Státy poskytnuta plná příležitost, vymoci co nejdokonalejší svobodu svým sourodákům v Evropě. Čsl. národní organizace prokázali v tom ohledu staré vlasti dějinnou, nezapomenutelnou službu. *Dnes nová vlast, její velká pomocná instituce Amerického Červeného Kříže uchází se o Vaši pomoc, o pomoc čsl. organizací amerických.* Opět jde o velký čin, o velké dílo pomoci: Nejen o krajní péči a svépomoc amerických Čechoslováků ve všech oborech, kde dosud pro neznalost jazyka nebo zřízení amerických setkávali se tu s tisícerými svízelemi, a velkými hmotnými škodami—ale opět jde o rozvinutí velké obrodné akce v Československé Republice.

Velké dílo dosud vykonané Čsl. Sekcí mezi americkými Čechoslováky, nekonečně dobrodinné vykonané s milionovými prostředky hlavním stanem A. Č. K. v Čsl. Republice jsou nejskvělejšími zárukami, že nové obrodné dílo, k jehož vykonání prosíme o Vaši pomoc a spolupráci, bude vykonáno a dovršeno v duchu nejvznešenějších zásad otců Americké Neodvislosti:

V duchu obětavosti, nezištnosti, lidumilnosti a spravedlnosti — největších principů, na nichž jest A. Č. K. zbudován.

Jest možno nepřilnouti k tak velkému cíli s plnou silou vůle, nadšení, a rozhodnutí pomoci a vytrvati až do konce?

Obracíme se proto v první řadě na Výkonný Výbor Sok. Obce v Americe s prosbou, aby v nastávající Přehlídce (Roll Call) A. Č. K. se svým vlivem a působením přičinil, aby veškeré členstvo Vaší organizace přihlásilo se s \$1.00 členským příspěvkem do řad druhých členů Červeného Kříže, tak aby Čechoslováci podobně co při Půjčce Svobody vykázali co největší procento mezi veškerou jinojazyčnou populací Spojených Států. Učiňte z toho, prosím, záležitost ušlechtilé národní hrdosti, přispívající co Američané čsl. původu, *dokazující že ty největší zásady které kdy vytryskly z ducha Lincolna, Washingtona, a jiných velkých amerických mužů, žily také v duchu Husa, Chelčického a Komenského!*

"Roll Call" A. Č. K. vyvrcholí ve dnech od 11. do 25. listopadu t. r. *Přimlouváme se vřele za to, aby za Vaši pomoci veškerý čsl. organizace staly se sběrnými členství Amerického Červeného Kříže, a pak hromadně členské příspěvky svých členů odváděly místním neb okolním organizacím Červeného Kříže co příspěvky Američanů čsl. původu.*

Pečuj o svou rodinu. Nezanedbávej jí pro veřejné práce. Neprosnějš vlastní své, když rodiny zanedbáš, neboť z rodin skládá se národ, a jsi-li jeho vlivným členem, dáváš špatný příklad zanedbáváš-li rodiny.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINNOVNÍKŮ.

Zápis o schůzi V. V. konané dne 27. září 1920.

Schůzi předsedal br. J. Plaček za přítomnosti sester Stěpánkové, Dobiášové, bři. Doležala, Košar, Čermáka, Kubce, dr. Neumana a T. Vonáška. Zápis o minulé schůzi čten a doplněn jménem bra. Kubce, jako účastníka předcházející schůze. Jméno sestry Pluhařové má být nahrazeno oním skutečně nemocněle sestry Patrné. Schůzi též byli přítomni bři: Laučík od Slovenské Obce Sokolské a Vladimír Struppl. Národní Tiskárna dopisem oznamuje nové zvýšení ceny za tisk a to o deset procent v následek přídatku na mzdu. Uvažováno o způsobu jakým by mohl být snížen náklad s tiskem a rozhodnuto tento ročník dokončiti v stejném formátu ale pouze o 24 str. s vnechááním technické přílohy a od Nového roku vydávati Sokola Amerického v brožurovém formátu velikosti osmerky. Pořadatel odporučuje poměrné snížení honoráře za příští tři čísla, když budou zmenšena, ale ostatní členové V. V. měli za to, že stávající honorář není tak vysokým, aby bylo z něho sráženo. T. J. Sokol Oak Park žádá o dovolení, by se mohla obrátit na ostatní jednoty o pomoc pro stavbu tělocvičny a vyhověno jí. Když přečten dopis jednatele Ú. V. župy Jižní a bra. J. Sedláka z Třebíče, rokováno o tom, jak by potřeba organizátora schopného byla odstraněna a zda by měl býti br. Sedlák zase najmut. Konečně usneseno otázati se žup, zda by mohly vydržovat společného cvičitele, když by jim byla Obec nápomocna. Br. Plaček sděloval, že se mu hlásila ve vlasti celá řada brů. cvičitelů ochotných působiti na poli sokolském v Americe, když by jim byla výživa zapořena. Konečně celá záležitost odkázána Ú. Technickému Odboru k dalšímu projednání. Účet bra. Buňaty za cestu do Fort Worth a za telegram zasláný jednatelem br. Hoškem, znějící na šest doll. poukázán k vyplacení a bru. Buňatovi má jednatel poděkovati. Jednatel podotýká, že banka ve Fort Worth poslala obnos \$4.72, které byly u ní složeny a že z toho vyrozmívá, že řádný přepis dluhu na Sokolskou Obec byl učiněn. Uloženo mu vyzvednutí obnosu složeného na téže bance na spořitelni knížku. Účet za časopis Sokol Pražský, znějící na 36.50 korun českých, poukázán k vyplacení. Podobně naloženo s účtem za hudebniny, zasláné sletovým výborem na obnos dvaceti dollarů. Účet za známky sletové nebyl povolen k výplatě, protože as nebudou prodány nyní, když je již po sletu. Br. Košar sděluje, že obdržel několik ročníků věstníku župy Česko-Moravské a žádá, by jim za ně poslán byl Sokol Americký z let válečných, pokud ovšem bude možno. Bru. Cibulkovi v Bratislavě má být odpovězeno, aby jen přijel, že se, až to bude, příhodné jemu zaměstnání nalezne. Protože jednatel vstoupil do obchodu a nebude mu možno plný čas věnovati práci Sokolské Obce, jak oznamuje s připojením poděkováním se, usneseno, aby sloužil Obci do konce úředního roku, aniž by nucen byl trávit plný čas v úředovně Obce za poměrné sníženou odměnu. Pak bude rozhodnuto v lednové schůzi o volbě nového jednatele. Člen V. V. Slovenské Sokolské Obce v delší řeči objasnil proč spojení s Obcí bylo tak oddáleno, že výsledek hlasování teprv nyní úplně je znám, a že je příznivý a možno k uskutečnění zámyslu toho provésti. K tomu podává také br. Plaček vysvětlení a o plánu zreorganizování všeho slovenského Sokolstva v Americe mluví br. Vladimír Struppl a rozpravu účastní se mnoho členů V. V. Uznáno však za nejsprávnější vyčkati plánu Československé Obce, dle něhož bude pak možno bezpečněji pracovati. Když byl přečten zápis o schůzi Ú. Vzd. Odboru rokováno o každém bodu zvláště. Br. Struppl, jenž byl odporučen za organizátora, sděluje, že získal zaměstnání, které mu nedovolí vzdáliti se z města na více dní, ale že by byl ochoten činiti vyjížd'ky do blízkého okolí, kde přes neděli by mohl řečniti. Jelikož není cvičitelem, uznáváno, že náklad s cestovným spojený neodpovídá by užítku a proto má být vyčkáno odpovědi žup na dotaz, jak jsou ochotni financovati

cvičitele, který by pro ně byl získán. Br. pořadatel požádán o rozeptání se o této otázce v příštím čísle. Jednáno o získání pohyblivých obrázků ze sletu sedmého a br. Plaček oznamuje, že jakmile náklad, spojený s pořizením obrázků ukazovaných nyní br. Máchou bude uhrazen, že Obec je může dostati velmi levně. O kupování většího počtu Skřivánka, časopisu to pro dorost sokolský s příkládáním anglického výkladu pojmenování různých výkonů, uvažováno z různých bodů a na konec neuznána potřeba toho. Je zde vydáván časopis Svob. Škola, do té mohou být dávány články pro dorost sokolský, který by přece měl časopis ten čísti. Po případě možno dorostu věnovati stránku v Sokole Americkém. Co se týče usnadňování pochopení českých názvů cvičebních, viděno v tom přílišné, až nezdravé podporování pohodlnosti, poškozující naši věc více než aby ji byla ku prospěchu. Br. Čermák předkládá brožuru o soustavě Tyršově v anglickém jazyku a uvádí pohnutky, které ho vedly k nabídnutí této práce své, Ústřednímu Technickému Odboru. Jednou z nich je, že v cizonárodní tělocvičné literatuře není zmínky o soustavě sokolské, že mezi jmény Jahna, Spiese a jiných učitelů tělocviku není ono Tyršovo a dále, že američtí vychovatelé jdou před veřejnost s naukami o výchově tělesné jako novinkami, ač Tyrš hlásal je již před padesáti roky. Protože za práci tu br. Čermák nepřijmul jediného centu, vzdává mu br. starosta srdečný dík. Brožury mají být poslány do všech amerických učilišť tělocviku a výtisky mají být také poslány členům American Physical Culture Association. Vzdělávacím Odborům žup má býti posláno po několika výtiscích a jednotlivě mají být brožury prodávány po deseti centech. Dále projednávána otázka pořadání sletu příštím rokem. Vzhledem k tomu, že je nutno povzbudit činnost v jednotách, usneseno uvědomiti Ú. T. O., že přáním V. V. je, aby slet byl pořádán neb přípravy k němu by byly i přípravami k Olympiádě, která má být pořádána v Chicagu při slavnosti odevzdání stadia městem Chicagem postaveného na pobřeží jezera, blíže musea Fieldova. Odporučeno, by slet byl v srpnu, závody mají být odbyty v některém parku. Br. Plaček chtěl předložiti zprávu sletového výboru, ale protože již bylo půldvaněcté a zpráva popisná je obšírná, usneseno svolati mimořádnou schůzi na ponděli dne 11. října k vyslechnuti jí. Příjem a vydání bylo jak následuje:

Příjem za září 1920.

T. J. S. Moravan, za přisp.	\$ 13.60
Z. O. S. Town of Lake, přisp.	67.40
Sokol Slávský, přisp.	86.70
Lauser R. J., předpl.	1.00
Úrok z banku za červenec44
Úrok z banku za srpen	1.48
T. J. Sokolic v Lyons, Ill., zápis	5.00
T. J. S. Milwaukee, přisp.	57.10
T. J. S. Slovan, Lyons, Ill., přisp.	11.20
Sokolice Los Angeles, Cal., přisp. 25.85, do f. sjezd. 4.15	30.00
Fryš J., Detroit., za těl. knihy	5.30
T. J. S. Tyrš, Waco, Tex., za přisp.	9.60
T. J. S. Berwyn, Ill., za přisp.	33.85
Sokol Čech, Cleveland, O., za přisp.	103.70
T. J. S. Detroit, Mich., za přisp.	66.10
Lincoln Park, dluhopisy úrok	60.00
Sokol Blesk, Baltimore, Md.	79.20
Oznámka	38.00
Sokolice Tyrš, Omaha, Neb., přisp.	5.60
T. S. D. a P. Schenectady, N. Y.	3.10
D. A. Sokol Elizabeth, za přisp.	37.80
T. J. Fort Worth, Tex., na potravinový fond	22.90
Gaspar J., předpl. 1.00, na brožury angl. 64c	1.64
Sokolice Chicago, za přisp.	23.70

Celkem \$ 814.43

Na příspěvky \$	649.70
Do f. sjezd...	8.15
Zápisné	5.00
Úroky	61.92
Předplatné	2.00
Oznámka	38.00
Půjčka	43.72
Ú. T. O.	5.94
Celkem	\$ 814.43
Z. min. měsíce..	2,58.14
Celkem	2,872.57
Vydání	1,283.65
Zbývá	\$1,588.92

Císlo čeku.	Vydání:	
115	Košář Jar., za pořádání zářiového S. A.	50.00
116	Čermák Jos., za pořádání tech. hlídky..	10.00
117	Národní Tiskárna za tisk zářiového čísla 657.05, za dodávku 66.40, stočky 28.55	752.00
118	Buňata Jos., za cestu do Fort Worth a telegram	6.00
119	Vonášek Tom., služné	125.00
120	The Franklin Co., za stočky	4.05
122	Sokolská Obec Českosl. za hudebniny sl.	20.00
123	Národní Tiskárna, za brožuru, tisk	312.60
Celkem	\$1,283.65	

Zápis o schůzi Ú. T. Odboru, konané dne 4. října 1920.

Schůzi přítomni byli: Brouk, Paul, Košář, Čermák a jednatel. Br. Brouk předsedal, zápis o poslední schůzi čten a bez opravy přijmut. Br. J. Pokorný omlouvá nepřítomnost svou v minulé a této schůzi zaměstnaností a omluva přijmuta. Jednáno o žádosti bra. Tesaře doporučené Ú. T. Odborem, by vydáván byl malý časopis pro dorost s anglickou přílohou, v níž by vysvětlovány byly názvy cviků různých, protože tisk v přítomné době je velice drahý a protože je stížnost, že ani Sokol Americký netěší se pozorností členstva, usneseno věnovati jednu stránku dorostu a požádati cvičitele, by z ní předčítali po cvičení a snažili se v dorostu získat zájem pro ni a když by se to podařilo, mohla by být stránka neb dvě přidány. Uznáváno, že takovým způsobem docílilo by se více, neb živé slovo více účinku má. Jednáno pak o odporučení V. Vč., by konan byl slet příštím rokem v srpnu. Po výměně různých náhledů usneseno vyhověti přání tomu a hned požádati cvičitele jednot o podání návrhů na společná prostrná a připravování ukázkových cvičení. Všechna cvičení musí mít schválení Ú. T. O., aby vystoupení toto bylo pokud možno vzorným. Návrhy mají být podány nejdele do 15. listopadu. Bratři Košář a Čermák pověřeni vypracováním plánu na tělocvičnou scénu, kterou by zakončen byl slet a na níž by se podíleli nejen členové, ale i sestry a dorost obého pohlaví. S bratrem Sedlákem, jenž doporučuje najmuti organisátora cvičitele pro oživení činnosti u jednot má jednatel vejíti v písemný styk a má se zeptati jednot, zda jsou ochotny, neb mohou-li nésti náklad spojený s vydržováním takového cvičitele. O účtu p. Springera jednáno také děle, zvlášť pak o ceně, kterou dáva za knihy našeho vydání a jež je tak čtvrtinou výrobní ceny. Má se však vyčkati příjezdu bra. náčelníka, jenž snad měl takovou cenu smluviti, aby záležitost byla náležitě objasněna než bude psáno do Prahy. Uznáváno, že kdyby byly rozdány jednotám ve vlasti, že by byly přinesly aspoň mravního zisku Obci. Usneseno také zreorganisovat Ústřední Technický Odbor, aby bylo více sil k podnikání sletovému. Usneseno také, jakmile br. náčelník se vrátí, by svolána byla schůze místních cvičitelů, neb budou muset být konány přípravy k sjezdu cvičitelů. Dorostu má být věnována větší pozornost, má být považován za jednotku, aby přilnul k věci a do práce dostal chuti. Tím schůze skončena.

DOPISY.

Irvington, N. J., 3. října 1920.

Jelikož jsem od měsíce února žádně zprávy o činnosti naší Jednoty v Sok. Am. nepodal, činim tak nyní. "Šibřinky" pořádané v únoru t. r. vydařily se znamenitě a krásná rej sokolů a sester sokolek byla plně uznána obecenstvem. Dne 11. července jsme pořádali společně se sestrami sokolkami "výlet" do přírody, však vzdor tomu počasí, kteréž mělo asi "bolševické nápady", přec výlet zdařil se ku spokojenosti všech účastníků. Dne 28. srpna pořádali jsme letní zábavu a veřejné cvičení sokolů, sokolek a žactva. Majice dosud slabý počet členů cvičících, požádala naše jednota "matičku" New Yorskou T. J. Sokol a Těl. Sbor Dívek a Paní, by nám vypomohly rozmožnit řady cvičících, což oni milerádi učinili. Vzdáváme Vám naše srdečné a bratrské díky, drahé sestry a bratři, taktéž i Vašemu "vůdci" br. Jos. Szamovi, za zdařilý výsledek veřejného vystoupení. Nyní po letním období začíná se cvičení účastňovat více členů a doufám, že hoši vynasnaží se dohonit to co proměškali. Sestry sokolky též i žactvo, jsou silně zastoupeni v cvičebních hodinách. Náčelník br. Jan Vlasák, jenž vstoupil nyní do stavu "vousatých" zajisté napne veškeré síly k větší činnosti, jen co si odbude ty "líbáňky".

Naše bratrské Na zdar! Přejem Tobě Honzičku, též i Tvě milé družce života mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti. Jakmile zavítáš do tělocvičny, uzříš "medvědí četú", která pomůže Ti vzbudit větší zájem o návštěvu cvičení, by byla co největší. Náš bratr "podlesní" Karel Vinař, čini se, aby divadlo "Neroluční přátelé," kteréž sehraje Dramatický Odbor T. J. Sokol dne 17. října setkalo se s úspěchem. Na den 25. prosince prý sehrají "Bezejmenná" nebo-li Madame X. Jest žádoucnó, by bratři i sestry byli nápomocni Dram. Odboru kdy potřeba toho vyžaduje, taktéž kdy divadlo se pořádá, neseďeli doma za "peci" a čekali, že ten druhý tam bude. Přijďme všici, pracujme vespolek a tím docílíme se kýženého výsledku. Společné schůze sokolů a sester sokolek zavedené Ústř. Vých. Župy Vých. osvědčily se v míře nepředvídané, kteréž vzpružují činnost v obou sborech. Jenom ti líknavi, těm může tajemník posílat oznámení té které schůze, přec jen si pohodlně doma hovi, aniž by uznali, že třeba jejich sil ku práci společně.

Každý z nás má pracovat k tomu, by sbor, jehož členem jest, byl práce a života plným. Jen taký sbor může pokračovat ku předu, obzvláště sbor sokolský, v němž činnost má být povinností nejpřednější. Stojatá voda hnije. Proto bratři, vzhopme se k práci. Jeden každý z nás roztříd' me si tu činnost svoji, v kterém odboru chceme pracovat a seznáme, že vše bude nám krásnější, ruch všude nekonečný, tak že v krátké době seznáme výsledek činnosti naší. Zachováte se tak? S bratrským "Na zdar!"

V. J. Rychetský, tajemník.
T. J. Sokol.

Guy, Texas, 22. září 1920.

Schůzi zahájil br. starosta Jos. Michalec zpěvem svobodomyšlné písně i za Sv. Obec zároveň. Čten dopis od br. T. Vonáška přispěti 1 cent na čl. měs. na podporu Sv. Svobodomyšlných. Přijato a zasláno jim: \$2.00 a \$5.00 zasláno za náš sbor co čl. vstupné, za což našemu Sok. se má zasilati Věk Rozumu na tajem. Na sirotčinec v Chicagu bylo povoleno \$1.00. Též jsme obdrželi žádost z North Berwyn, Ill., od Družstva pro zhu-

dování Dělnického domu. Odpovídáme, že nemůžeme přispěti více na žádnou podporu následkem neúrody, už po 2 roky jsme zde v bídných poměrech. Členové odstupují, že jim není možné platit měsíční poplatky. Z naší Sokolské Obce vystoupili J. H. Michalec, Josef Sušeň, Jan Bařák. Loňský rok jsme čítali v tomto čase 25 členů a dnes? je nás 14. Drazí bratři! Je nás sice už hlouček malý, pevně však stůjme a překonejme srdnatě ty bídné časy. Vždyť věřící nedbají, že se jim neurodilo, platí svým řečníkům a sluhům božím bez reptání, a trpí raději nouzí, jen když mají naději, že se za to budou mít v království nebeském blaze. Kdežto my se těšíme, že tato pověra jednou zaniknout musí. Ale musíme o to bojovat, svorně za pravdu, právo a svobodu. A to nás přivede zase do té říše lásky, svornosti a bratrství. Na zdar! Rozi Mikesková, taj.

LITERÁRNÍ HLÍDKA.

President Masaryk. — K jubileu sedmdesátých narozenin vydal tiskový výbor presidia ministerské rady. Je to vlastně album. Text zaujímá ani ne čtyři stránky. Na ostatních 57 stránkách jsou vyobrazení v tomto pořadí: President Masaryk, kresba M. Švabinského. Masaryk 13letý. R. 1874 v Lipsku jako student v kruhu německých kolegů-přátel. Masarykova podobizna z r. 1883. Masarykova podobizna z r. 1892. Masarykův portrét od Schwaigera. Prázdniny na Žabárně 1905. Na letním bytě ve Valašském Meziříčí. Rodina Masarykova na letním bytě po roce 1905. Masaryk šedesátníkem. Masaryk mezi voliči Kreslil P. Hlavica. Na Capri s Gorkim v srpnu 1913 se sochařem Vojt. Sapíkem. (Masaryk pracoval na díle Rusko a Evropa). Villa Adriana v Římě r. 1913. V bytě v knikohně v roce 1913. List Masarykův Vojt. Benešovi z Londýna do Ameriky r. 1915. V Borispoli u doplňovací části pro I. brigádu v září 1917. Oběd v III. Jana Žižky pluku u městečka Polonoe. Odjezd u II. brigády v Polonoe 1917. Masaryk mluví k I. záložnímu pluku v Bobrujsku. Schůze na nádvoří v Kyjevě 1917. Masarykův příjezd do Chicaga 5. května 1918. Masaryk v Chicagu 5. května 1918. Před nádražím. Davy kol Masarykova auta v Chicagu na Michigan Boulevardu 5. května 1918. Masaryk mluví k dobrovolcům ve Stamfordu. Podpis Masarykův na kopii angl. textu prohlášení českoslov. samostatnosti ve Washingtonu 18. října 1918. Masaryk předčítá proklamaci o svazu středoevropských národů ve Filadelfii 26. října 1918. Na cestě z Ameriky do Francie na lodi Carmania 29. listopadu 1918. Masaryk ve Francii v Darney. Reč před šikem. Mezi důstojníky v Darney. Vysvětlení o kulometu ve Francii v Darney. Přehlídka před odjezdem do vlasti v Darney 12. prosince 1919. Překročení hranice naší vlasti v Horním Dvořišti 20. prosince 1918. Příjezd do Prahy 21. prosince 1918. Automobil Masarykův 21. prosince na Staroměstském náměstí. První procházka v královské zahradě 20. května 1919. Masaryk v Hostišově 15. září 1919. Mírové oslavy v Praze v museu. Ve Stromovce 1919. Návštěva amer. Y. M. C. A. na hradě 1918. Pres. Masaryk u pracovního stolku v únoru 1920. Rodina Masarykova v Praze. Předpokoj presidenta Masaryka. Státní pracovna. Přijímací salon. Pražský hrad, sídlo presidenta Masaryka. Praha, staré město. Masarykův rodný domek v Hodoníně. Rodné město Hodonín z Rvbářů. Masarykův otec (Akvařel Schwaigerův.) Masarykova matka. (Akvařel Schwaigerův.) Drábovna v Mutěnicích, v níž bydlel Masaryk v mládí. Domek, v němž bydlel Masaryk v Čejkovicích. Frant. Stávek z Čejko-

vic, spolužák Masarykův. Panský dvůr v Čejči, kde se učil Masaryk kovářem. Pohled na Čejč. Všechna vyobrazení jsou pěkně provedená na hladkém papíře smetanové barvy. Jest to národní album a bude to pro všechny časy historická památka, upomínka na velikou dobu a velikého muže.

Sbírka předpisů a rad pro domácnost. Knižka tato obsahuje předpisy na domácí výrobu kvasnic, mýdla, škrobu, lepidel, mazadel, atd., na barvení a čišťení látek, klobouků, obuvi, kožešin, klenotů atd., na praní látek, krajek, peří a vlny, na čišťení a lakování nábytku, na úpravu podlahy atd., voďu tvrdou jak mácnosti, hubení myši, krys, krtků a j. v. Předpisy týmacnosti, hubení myši, krys, krtků a j. v. Předpisy toto možno vesměs zhotoviti v domácnosti a chemikálie atd. potřebné možno koupiti v každé lékárně, neboť názvy jsou udány česky i anglicky. Cenná tato knížka stojí 40c a posílá ji po obdržení obnosu Knihkupectvi Národní Tiskárny, 406 S. 12th St., Omaha, Neb.

TRVALOU PAMÁTKOU NA ZÁPAS O TĚŠÍNSKO

zůstanou československé plebiscitní známky těšínské. Kdo chce získati kompletní serii těchto známek v hodnotě Kč 50.—, zašli dva dollary spolku *Národní divadlo moravsko-slezské* ve Slezské Ostravě na Těšínsku. Čistý výtěžek případně na stavbu českého divadla pro Těšínsko, Hlučinsko, Opravsko a Ostravsko, které bude konati požehnané poslání národně buditelské v těchto končinách republiky čsl., jichž lid celá desetiletí úpěl pod flakem násilné germanisace a polonisace.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Sokol Americky, published monthly at Chicago, Ill., for October 1st, 1920.

State of Illinois }
County of Cook } ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared George Mach, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Expeditor of the Sokol Americky and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher: National Printing & Publishing Co., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Editor and Managing Editor: Jarka Kořan, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

Business Manager: T. Vonasek, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.)
Sokol Union of America.

President: Jos. Placek, 2347 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Secretary: Tom. Vonasek, 2345 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Treasurer: Jan Makyta, 2329 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

National Printing & Publishing Co., Publishers,
per George Mach, Expeditor.
Sworn to and subscribed before me this 1st day of October, 1920.
(SEAL) Joseph A. Brabec, Notary Public.
(My commission expires July 25, 1922.)

ADRESÁŘ V. V. Sokolské Obce

v America.

Adresář členů V. V. Sokolské Obce v Americo

Schůze jsou v knihovně Sokola Chicago, 2345 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill., poslední pondělí v měsíci.

Jos. Plaček, starosta, 2347 So. Kedzie Av., tel. Rockwell 2199; náměstek sestry Marie Štěpánková, 2232 So. Kedzie ave., tel. Rockwell 1385; jednatel Tom. Vonáček, 2345 South Kedzie Avenue; pokladník Jan Makyta, 2329 So. Sawyer Ave., tel. Rockwell 2199; Josef Paskovský, náčelník, 2606 So. Millard Ave., tel. Lawndale 120; členové: Josef Čermák, 2533 So. Central Park ave., tel. Rockwell 5060; Jarka Kořáň, 1928 So. 63. Ct., Berwyn, Ill.; Ant. Doležal, 2448 So. Kedzie ave., tel. Rockwell 708; C. Popelka, 1458 So. Kedvale ave., telefon Lawndale 6880; F. J. Kubec, 5343 W. 25th St., Cicero, Ill., tel. Cicero 97; Adolf Vik, 4132 W. 22nd St., telefon Lawndale 3776. V. Černý, 2135 W. 19th St., telefon Canal 4127; Šlaufová Marie, 4132 W. 22. St., tel. Lawndale 3776; Terezie Dobiášová, 1208 W. 18. St., tel. Canal 4350; Marie Brichtová, 3551 So. Turner Ave., Kateřina Kubičková, 1417 So. Harding Ave., tel. Lawndale 3636; Dr. A. Mueller, 1817 Loomis St., tel. Canal 1948. Dr. K. Neumann, 1441 W. 18. St.; tel. Canal 4680.

Poštovní peněžní poukázky a čky bud' tež psány na jméno J. Makyta a bud' tež posílány na jednatele T. Vonáček, 1647 So. St. Louis Ave. K čku připočítejte 10c na výměnu.

Ústřední Technický Odbor. Schůze první neděle v měsíci o 9. hod. dop. v Sokole Chicago. Jos. Paskovský, náčelník, 2606 So. Millard Ave., tel. Lawndale 120; jed. T. Vonáček, 1647 So. St. Louis Ave., tel. Rockwell 6456; členové Jarka Kořáň, J. Čermák, J. Brouk, V. Černý.

Ústřední Vzdělávací Odbor. Schůze každý třetí pátek večer u br. Muellera, 1817 Loomis ul. Dr. Ant. Mueller, předseda, 1817 Loomis St. Tel. Canal 1948; náměstek sestry Julča Háč-Vinklárková, 1834 So. Laflin St. Tel. Canal 3267; jednatel T. Vonáček, 1647 So. St. Louis Ave., tel. Rockwell 6456; členové Aug. Raisler, 2012 So. Crawford Ave., tel. Lawndale 3877; dr. Karel Neumann, 1441 W. 18. St., tel. Canal 4680; Jan L. Kuták, 6411 Sinclair Av., Berwyn, Ill., tel. Berwyn 603 R.; M. Brichta, 2551 So. Turner Ave., tel. Lawndale 4400.

Veškeré dopisy Výkonnému Výboru, neb Ústřednímu Technickému Odboru a Ústřednímu Vzdělávacímu Odboru bud' tež adresovány na jednatele: Tomáš Vonáček, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Zupa Východní. Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Modr; náměstek Ad. Kohas; jednatel K. Hrbek, 1502 First ave.; pokladník A. Vyskočil.—Schůze poslední pondělí v měsíci.

Technický Výbor zupy Východní. Náčelník: Josef Gregor, 1817—L. Ave., New York City; I. nám. náč.: Vojtěch Hlavatý, 1427 Ave. A., New York City; 2. nám. náč.: Josef Duda, 483 So. 18th St., Newark, N. J.; zapisovatel: Ferd. Slavík, 410 E. 75th St., New York City. Schůze každou 3. neděli dopoledne v místnosti D. A. Sokola, 525 E. 72. St., kamě bud' tež adresovány všechny dopisy.

Zupa Severo-Východní. Sídlo v Clevelandu.

Schůze poslední sobotu v měsíci u Sok. Cleveland v 8 hodin večer.—Starosta: V. Přeck, 3272 Fulton Rd.; poklad. A. Krawcowa, 2487 E. 86. St.; náčelník Boh. Klimeš, 3864 E. 50. St.; jednatel K. Kolář, 3304 W. 46. St.

Tech. Odbor Zupy Severovýchodní koná pravidelné schůze každou 1. středu v měsíci v místnosti Sokola Cleveland v 8 hod. večer. Náčelník Boh. Klimeš, 3864 E. 50. St.; I. podnáč. Ant. Pánka; II. podnáč. Josef Ulman; tajem. Lad. Brantl, 3476 E. 123. St.

Zupa Střední. Sídlo: Chicago, Ill.

Ústřední výbor: Starosta Dr. Ant. Mueller, náměstek Tom. Továrek, jednatel M. Brichta, 2533 So. Turner ave.; tel. Lawndale 4400; pokladník J. Hanalík, náčelník Jos. Brouk;

Zasílání peněz do Československa

POLSKA A JUGOSLAVIE
OBNOVENO

PŘIJÍMÁME vklady k uložení v Československých bankách a sprostředkujeme vkládání i vyzdvižení těchto peněz.

Vymáháme dědictví a obstaráváme prodej nemovitých statků v Československu.

Peníze jsou zasílány toliko se zárukou a výplata v plné hodnotě zaručena.

AMERICKÁ STÁTNÍ BANKA

KAPITÁL A PŘEBYTEK \$600.000.00

1825-1827 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILLINOIS

účet. výbor: V. Zoubková, E. Jakoubková a J. Proků. Schůze každé třetí konděli v Sokole Chicago.

Technický Odbor Zupy Střední obdívá schůze každou druhou neděli ráno v 9:30 v tělocvičně Sokola Havlíček-Týr. — Náčelník Josef Brouk, 2853 S. Hamlin Ave.; 1. místonáčelník Rud. Stýblo; 2. místonáčelník Frant. Krátký; jednatel Fr. Krajčevich, 1602 Allport St.; Jos. Bednářik; Vác. Černý; Boh. Veselý; Anna Wurmova; Helena Jarošova; dále pak všichni náčelníci a náčelnice místních jednot.

Zupní Vzdělávací Odbor. Předseda Ferd. L. Musil, 3639 W. 26th Street; jednatel Jos. Sliva, 3154 So. Lawndale ave.—Schůze se konají každý 2. pátek v měsíci v Sokole Chicago.

Zupa Západní. Sídlo v So. Omaha, Neb. Ústřední Výbor obdívá své schůze každé třetí pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, So. 13. St., Omaha Neb. — Starosta Šimon Rokůsek; náměstek Jos. Kořán; jednatel Jos. Mík, Burl Sta.; pokladník Old. Jelen; účetnice Marie Laštovicová, 2315 So. 16. St.; náčelník Franta Kopecký, 4117 So. 13. St.; podnáčelník Fr. Rha.

Technický Odbor: Fr. Kopecký, náčelník; podnáčelníci: Franta Drassal a Procházka; tajemník Rudolf Zikmund. Schůze 1. a 3. středu.

Vzdělávací Odbor: Š. Rokůsek, předseda; Nováček, tajemnice.

Phone Rhinelander 1264

The Emil Polak Mfg. Co.

UNIFORMS, FLAGS
GYMNASIUM GOODS

314 East 72nd Street
NEW YORK, N. Y.

Kajda a spodky, zaručený střih a práce, látka čistě vlněná, pěkná podšívka. Pasy, monogramy, klobouky, nákrčníky.

Kroj cvičební:

Spodky pěkné trikotové s páskem —košile červeně lemované; pasy dobrobarevné; chránítka; střevíce plátěné, kožené podešvy; knoflíky sokolské, tucet \$4, \$6, \$9.50.

Dále vyrábíme: Náradí tělocvičné všeho druhu za ceny levné.

Prapory americké i sokolské a spolkové vůbec, stuhu ku praporem s písmem zlatým i ručně vyšívaným.

Veškeré sokolské potřeby

GALBAY A KRULIŠ

FOTOGRAFICKÝ
ATELIER

402 VÝCH. 71. UL., NEW YORK

JAN J. HÜBEL

DOCTOR
OPTIC

1354 Ave. A., roh 72. ul., New York

(v lékárně)

ZRAK OPATRNĚ VYZKOUŠEN

Pozor, kuřáci pozor!

Vyrábíme veškeré kuřácké potřeby. Správky vyřizujeme levně a rychle.

A. HLADÍK A SYNOVÉ

2420 So. Troy St.
CHICAGO, ILL.

Ředitel: L. PACÁK

BRODSKÝ & SOVÁK

INC.

Nejstarší kancelář v Americo
pro vypravování cestujících,
peněžní a právní záležitosti.

ZALOŽENO 1867

Pište si o podrobnosti. Porady a informace zdarma

BRODSKÝ & SOVÁK

INC.

1389 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.